

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DIPLOMAT

№ 8 (299) 23 Fevral, Şubat - 1 Mart, Adar, sal, 2015 *Həftəlik İctimai-siyasi qəzet* Qiyməti: 40 qəpik
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin *Rojnama heftename civakî û siyasî* Hêjaye:

26 Fevral Xocalı soyqırımını günüdür!

Səh. 2

İlham Əliyev Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini anma mərasimində iştirak edib

Səh. 10

Divê bi hemû cureyî şerê têrorîstên DAİŞ bê kirin

Səh. 8-9

Kimliyindən asılı olmayaraq, hər bir Azərbaycan vətəndaşı harada olmağından asılı olmayaraq faciələrimizi, ələlxüsüs Xocalı faciəsini dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıdır!

Xocalı müsibəti. Xocalı dərdi. Xocalı faciəsi...

Səh. 4-5

Simko inqilabı zamanı Cənubi Azərbaycanda və Cənubi Kürdüstanda yaşananlar Xocalıni xatırladan kütləvi qətlialmlardır

Səh. 11

Riya li pêşiya serokwezîr çi ye?

ХОДЖАЛИНСКАЯ ТРАГЕДИЯ

Səh. 15

Sed hezaran kes, bona komkûjiya Xocaliyê meşîyan

Səh. 7

Səh. 6

Səh. 3

Xocalı soyqırımının bünövrəsi erməni daşnaklar tərəfindən 1897-ci ildə Xanasorda 40000 kürd və türk xalqlarının qətlilə başlayaraq, Qərbi Azərbaycanda, Qarabağda, Naxçıvanda, Bakı və ətraf rayonlarda və sonda 26 fevral Xocalı soyqırımına qədər gəlib çatmışdır

İlham Əliyev Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini anma mərasimində iştirak edib

İyirmi üç il əvvəl - 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə

di. Hər il dünya azərbaycanlıları və ədaləti uca tutanlar Xocalı faciəsi

temizləmə siyasətinin qanlı səhifəsi kimi qiymətləndirib.

Xocalı soyqırımını günü kimi elan etdi.

Hər il bu müdhiş faciənin ildönümü respublikamızda və dünyanın müxtəlif ölkələrində ürək ağrısı ilə qeyd olunur. Faciə ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva böyük xidmətlər göstərmişdir. Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində də hər il silsilə tədbirlər reallaşdırılır. Həyata keçirilən ardıcıl və kompleks tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzünü ifşa olunur. Artıq Xocalı faciəsinin soyqırımı olması faktı dünyanın bir çox ölkələrinin və beynəlxalq təşkilatların qərarlarında, qətnamələrində əksini tapır. Kanada, Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Honduras və digər ölkələrin parlamentləri, eləcə də

erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərində bəşəriyyət tarixində ən qanlı faciələrlə bir sırada duran soyqırımını törədiblər.

Azərbaycan paytaxtının minlərlə sakini Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar anma mərasimində iştirak etmək üçün fevralın 26-da səhər tezdən Xətai rayonunda faciə qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin önünə toplaşmışdı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev anma mərasimində iştirak edib.

Abidənin yanında fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Prezident İlham Əliyev abidənin önünə əklil qoydu, faciə qurbanlarının xatirəsinə ehtiramını bildirdi.

Baş nazir Artur Rəsizadə, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Türkiyənin ölkəmizdə səfərdə olan xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu abidənin önünə gül dəstələri qoydular.

Mərasimdə dövlət və hökumət nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, nazirlər, komitə və şirkət rəhbərləri, dini konfessiyaların başçıları, habelə qırğından xilas ola bilməmiş Xocalı sakinləri iştirak edirdilər.

Anma mərasiminin iştirakçıları abidənin önünə tər qızılgüllər, qərənfillər düzdülər.

X X X

Azərbaycanın tarixinə qanlı hərfərlə yazılmış həmin gecə erməni silahlı dəstələri hələ SSRİ dövründə Xankəndi şəhərində yerləşmiş, şəxsi heyətinin xeyli hissəsi ermənilərdən ibarət olan 366-cı motoatıcı alayın zirehli texnikasının və hərbiçilərinin köməyi ilə qədim Xocalı şəhərini yerlə-yeksan etdilər. Erməni təcavüzkarlarının Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi növbəti kütləvi qırğın nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amsızlıqla qətlə yetirildi, 487 nəfər şikəst oldu, 1275 dinc sakin əsir götürüldü, 155 nəfərin taleyi isə hələ də məlum deyil. Bu soyqırımını aktı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edildi, 25 uşaq hər iki valideynini itir-

qurbanlarının xatirəsini yad edirlər.

Xocalı faciəsi 200 ilə qədər bir müddətdə erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan

xalqına qarşı apardıqları etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin davamıdır. Soyqırımı zamanı 56 nəfər xüsusi qəddarlıqla öldürülüb, 3 nəfər diri-diri yandırılıb, başlarının dərisi soyulub, bədən əzaları və başları kəsilib, gözləri çıxarılıb, hamilə qadınların qarnı süngü ilə yarılıb. Bu əməllərin qabaqcadan düşünülmüş qaydada, milli əlamətinə görə insanların tamamilə və ya qismən məhv edilməsi niyyəti ilə törədilməsi beynəlxalq hüquqa əsasən Xocalı faciəsinin məhz soyqırımı olduğunu təsdiq edir.

İnsanlığa qarşı törədilmiş bu cinayət aktı beynəlxalq aləm tərəfindən öz hüquqi qiymətini almalıdır. Azərbaycan dövləti erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı törətdiyi cinayətlər, o cümlədən Xocalı faciəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onun soyqırımı kimi tanınması üçün məqsədyönlü və ardıcıl iş aparır. Prezident İlham Əliyev Xocalı faciəsinə təcavüzkar erməni millətçilərinin yüzilliklər boyu Azərbaycan xalqına qarşı apardığı soyqırımı və etnik

Erməni təcavüzkarlarının törətdikləri bu vəhşilik yaddaşlardan heç zaman silinməyəcək. Bu, təkəcə Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı deyil-

di, bəşəriyyətə, insanlığa qarşı törədilmiş qanlı cinayət idi. Buna baxmayaraq, o zamankı Azərbaycan hakimiyyəti bu dəhşətli hadisəyə

ABŞ-ın bir sıra ştatlarının qanunverici orqanları və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı soyqırımını tanıyıb. Beynəlxalq hüquqa görə, soyqırımı sülh və bəşəriyyət əleyhinə yönələn əməldir və ən ağır beynəlxalq cinayət sayılır. BMT Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli 260 sayılı qətnaməsi ilə qəbul edilən və 1961-ci ildən qüvvəyə minən Konvensiyada soyqırımı cinayətinin hüquqi əsası təsvir edilib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü zamanı həmin Konvensiyada təsbit edilən soyqırımı cinayətinə aid bütün əməllər tətbiq olunub.

Xalqımız qəti əmindir ki, ədalət mütəlak yerini tutacaq, Xocalı faciəsi

siyasi qiymət verilməsi, qanlı qırğın barədə obyektiv məlumatların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün heç bir əsaslı iş görmədi. Yalnız ümummillət lideri Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə gəldikdən sonra həmin qanlı faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verildi. 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan parlamenti 26 fevralı

soyqırımı kimi tanınacaq, eləcə də hazırda Cənubi Qafqazın iqtisadi güc mərkəzinə çevrilən, beynəlxalq aləmdə mövqeyini daha da möhkəmləndirən, hərbi qüdrəti ilə seçilən Azərbaycan düşmən tapdığı altında olan torpaqlarını azad edəcək, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayacaq, günahkarlar isə layiqli cəzalarını alacaqlar.

Xocalı soyqırımının bünövrəsi erməni daşnaklar tərəfindən 1897-ci ildə Xanasorda 40000 kürd və türk xalqlarının qətli ilə başlayaraq, Qərbi Azərbaycanda, Qarabağda, Naxçıvanda, Bakı və ətraf rayonlarda və sonda 26 fevral Xocalı soyqırımına qədər gəlib çatmışdır

Kürd yoxsa Erməni Soyqırımı; Fərziyyələr və Həqiqətlər

Hərdən biz ata-babalarımızın nəsihətlərini unuduruq, özü də tez unuduruq. Babam Kürd Musa, ömrünün sonuna-yeni 115 yaşına qədər Qərbi Azərbaycanın Vedibasara əyalətində yaşamışdır. O, hər zaman ermənilərin müxənnət olduqlarından danışardı və bizə tövsiyəsi də o olardı ki, ermənilərə etibar etməyin. Çünki, onlar firsət düşən kimi, öz pis əməllərini

qrafik ağırlığına görə) önə çıxarır çünki, "tarix boyunca ermənilərlə kürdlər anlaşmamışlar və 1915 -ci ildə erməniləri osmanlılarla birlikdə kürdlər də soyqırma məruz qoyublar".

İlk olaraq, yalnız kompleks bir problem olan erməni - kürd əlaqələri və problemləri haqqında deyil, eyni zamanda Osmanlı İmperatorluğunda yaşamış digər millətlərin

hərəketi erməni millətinin yaddaşında qorunduğu kimi reallaşmamış. Bununla nə demək istəyirsiniz? "Ey ermənilər, əgər indiyə qədər erməni fədailərinin (Hayduk) silahlarını qadın və uşaqlara doğrultmadıqlarını və güllələmədiklərini zənn edirsinizsə yanılırsız. Güllələdim! Həm də necə güllələdimmi demək istəyirsiniz? Bunumu göstərmək istəyirsiniz? Xalqın gözündə fədailərin əziz xatirəsini alçaltmaq istəyirsiniz?" - Bu məktub "Հայ Արիւնէր" ("erməni aryanlar", № 63, 64, Oktyabr, 2005) qəzetində və daha sonra "ՀԱՅԱՍՏԱՆԿԱՆՆՁ" ("Zovarmari - Ermənilərin səsi") saytında nəşr olundu.

Vazgen Kazaryanın söz açdığı Xanasor hərəketi haqqında ermənilərin "nariland.com" saytından oxuyuruq: (Xatırladım ki, bu hərəketi ermənilər müqəddəs hərəkat hesab edirlər N. Ə.)

"Xanasor hərəketi 25-27 İyul 1897" başlığı altında belə yazılıb: "Xanasor hərəketi erməni döyüşçülərindən ibarət olmuşdur. Bu hərəkatın məqsədi Mazrik Kürd Tayfaları İttifaqını məhv etmək idi. Bu hərəkat Daşnak Partiyası tərəfindən yaradılmışdır. Onların məqsədi bu tayfanın döyüş gücünü məhv etmək və intiqam almaq idi və onlar kürdlərdən intiqam aldılar. (Nəyin intiqamını görəsən? N.Ə) 25 İyul 1897-ci ildə səhərə yaxın vaxtda 250 (başqa qaynaqlara görə, 150-300 arası) döyüşçülərlə bir basqınla Mazrik Kürd Aşiretinə hücum etdilər və zəfər qazandılar ... Basqın 27 İyulda sona çatdı".

Bu məqalədə döyüşçülərin əsas olaraq tayfanın kişilərini öldürdüklerini qadın və uşaqlara isə toxunmadıqları yazılır. Amma

erməni keşiş də silahlı qruplarla birlikdə bu hərəkətə qatılmışdır. Xanasora edilən hücumun 1915-ci il hadisələrindən 18 il əvvəl icra edildiyinə diqqət yetirək. 1915-ci ilə gəldiyində kürdlərin yeni bir Xanasor qisası quruluşunun yetişdiyini də anlamaq lazımdır. Ermənilərə qarşı nifrət səbəbi olan, erməni fədailərinin hərəketlərinin xatirələrindən gücünü almış bu kürdlərin bir hissəsinin ermənilərə qarşı cəzalandırma əməliyyatlarında iştirak etmiş ola biləcəkləri qəbul edilə bilər. Xanasor hərəketi erməni hərbiçilər tərəfindən edilən tək qanlı hücum deyil Ermənilərin onlarla belə hücumları olmuşdur, lakin Osmanlı hokuməti əhəmiyyət verməmişdir.

Sərhat bölgəsində bir Yezidi Kürd də zamanında mənə buna bənzər bir hadisə söyləmişdir. 1915 -ci il hadisələrindən sonra qaçqın olaraq 1918-ci ildə yaxın qohumlarıyla birlikdə Ermenistandakı Kürd kəndimiz Pampada məskunlaşmışdır. Onun dediyinə görə, kürd kəndi Sorkuli (yüzlərlə evə sahib böyük bir kənd) eyni şəkildə bir gecədə yox edilmiş əhalisi qətlə yetirilmişdir. Gecə vaxtı kəndə hücum edən ermənilər kəndin bütün sakinlərini qətlə yetirmişlər və kəndə od vurub yandırmışlar.

O zaman qətlə yetirilmiş kürdlərin fotoskekillərini çəkəcək və ya hadisələri detallarıyla yazacaq olan kəslər yox idi. Bu siyasət bu gün də icra edilməkdə və yenə kimsədən bir səs çıxmır. Kürd xalqı etmədiyi şeylər üzündən günahkar göstərilmə siyasətinin, haqsızlığının və əxlaqsızların əxlaqsızlığının qurbanı olmuşdur.

həyata keçirəcəklər.

Mən ona qədər erməni-müsəlman davası görmüşəm. "İtlə yoldaş olanın zopası əlində olmalıdır", deyər bizə nəsihət verərdi. Son günlərdə erməni soyqırımında əhəmiyyətli rol aldığı iddia edilən kürdlər və bu rol səbəbiylə kürdlər tərəfindən ermənilərdən istənilən üzrlər danışılmaqdadır. Görəsən, Xocalı, Xanasor, Sorkuli və bu kimi yüzlərlə şəhər və kəndlərdə aparılan soyqırımlar üçün erməni daşnakları nə vaxt üzr istəyərək soyqırım iddialarından əl çəkəcəklər. 1915-ci ildə yaşanan acı hadisələrlə üzleşmək nə qədər lazımdırsa, kürdlərin də bütünlüklə olaraq bu qırğında iştirak etmədiklərini söyləmək və müdafiə etmək də bir o qədər əhəmiyyət ifadə etməkdədir. Bu mövzu ilə əlaqədar araşdırmaçı -yazar və dilçilik mütəxəssisi Mamostə Əziz Cəvonun keçdiyimiz aylarda rusca nəşr olunmuş məqaləsindən bəzi məqamları dərc etməyimizi məqsəduyğun hesab etdik.

Doğruları görmək lazımdır ... - Əziz Cəvo

Modest Kolerovun "Yeni partlama nöqtələri: Kürdistan, Qarabağ və Rusiya" başlıqlı məqaləsi içində yaşadığımız dövrdəki dünya siyasətinin bir sıra aktual mövzularına öz prizmasından baxır. Məqalənin yazarının təqdim etdiyi, eyni müddət içərisində yaşanan bu problemlərin strateji və geosiyasi istiqamətlərinin analizlərini özünəməxsus şəkildə təhlil edir.

M. Kolerov deyir ki: " ... Ermənistanın geosiyasi zəifliyi və kürdlərin dövlətin səhnəsinə çıxmaları, obyektiv olaraq bir dəfə daha erməni siyasətində, zəmanət sistemləri arasında - əsgəri olaraq Kollektiv Təhlükəsizlik Razılaşması Təşkilatında, siyasi olaraq da ABŞ və NATO da - sağlam seçki edə bilmə problemini deyil, amma Dağlıq Qarabağın idarəsi məsələsində çox da əhəmiyyətli olmayan bir problemi (demo-

əlaqələri və problemləri haqqında da belə ayaqüstü bir şey söyləmək gərəksizdir. Bu mövzular xüsusi diqqət tələb edir. İkincisi M. Kolerovun ən sonunda dövlətləşmə yoluna girmiş Kürdlərin guya erməniləri soyqırma məruz qoymaları fikri tamami ilə yanlış və absurdur.

Başda deyilməsi lazım olan; yunanlıların, kürdlərin, assurilər və Osmanlı İmperatorluğunda yaşayan türk olmayan digər millətlərin soyqırımlarından olduğu kimi erməni soyqırımının da bu dövlətin siyasətinin bir nəticəsi olduğudur. Soyqırım, bir dövlətin öz vətəndaşlarından bir seçməntə və ya başqa ölkədəki insanlara qarşı tətbiq məhv siyasətidir. Soyqırım termini, nəticələri nə qədər trajik olursa-olsun, dövlət statusunda olmayan millətlər və dini icmalar arasında baş verən qarşıdurmalar üçün istifadə edilə bilməz və onlar üçün etibarlı ola bilməz. Və Osmanlı İmperatorluğunda, kürdlər və ermənilər arasındakı qarşıdurmaların nəticəsi də tragik olmuşdur. Bunu inkar etmək mümkün deyil. Amma soyqırım tamamilə fərqli bir hadisədir. Məqsədi bir milləti və ya dini birliyi tamamilə məhv etmək istəyi olan bir dövlət siyasətidir.

Xainlər və günahkarlar öz xalqlarından deyildirlər! Kürdlər bu günə qədər davam etdirilən soyqırım siyasətinə qurban edilmişdir və xainlərin işlədikləri cinayətlər səbəbiylə bütün xalqın cinayət məsuliyyətinə cəlb heç bir dayağının ola bilməyəcəyi kimi ermənilərdə bu iddialarının əsası və dayağı yoxdur.

Bir də tarixi həqiqətlərə müraciət edək. Ən başda, Vazgen Kazaryanın məşhur erməni alimi Stepan Boqosyana yazdığı məktuba baxaq. (S. Boqosyan - alim, Sovet Ermənistanı Radio- TV nəşrləri komitəsi köhnə başçısı, Ermənistan Kommunist Partiyası köhnə I katibi - AM).

"- Hörmətli Stepan Bogosyan ! ... Məqalədən ortaya çıxan budur ki, Xanasor

silahlıların döyüş taktikalarını azca da olsa bilən anlayır ki, ani bir hücumda, hələ ortalıq aydınlanmadan səhərə yaxın, insanın çoxu yuxudaykən bu hücum edilib-sə, kişilərin harada, yaşlı qadın və uşaqların harada olduqlarını bilməyin mümkün ola bilməyəcəyini anlar. Bu üç günlük müharibənin sonunda Mazrik Kürd Aşireti bütünlüklə qətlə yetirilmiş, 40.000 qədər insan öldürülmüşdür (bax: <http://www.aztagdaily.com/archives/22143> 40.000 insan öldü). Məqalədə isə yalnız 25 inansın öldürüldüyü yazılıb. (başqa qaynaqlara görə -20). Bu ortaya çıxan sayı tərəflərin döyüşdə verdikləri itkini deyil. Ayrıca məqalədə izah edildiyinə görə iki

Kürdlər, Osmanlı Dövlət mexanizmində silah vəzifəsi görmüş bu xainləri günahkar elan etmiş olmalarına baxmayaraq, ermənilər qanlı "Xanasor qətləminin" ildönümünü "zəfər günü" kimi, bir bayram kimi qeyd edir və bu hücumla həsr edilən mahnı və marşları oxuyurlar. Erməni siyasi liderləri bu qanlı və faciəli hadisəni tərifiyləmə və ucaltma fikirlərindən bu günə qədər əl çəkməyiblər.

Əzizə Cəvo
Jurnalst, Rusiya Jurnalstlar
Birliyi və Beynəlxalq
PEN Klubu üzvü
Türk dilindən tərcümə etdi:
Təbriz Asif oğlu

Simko inqilabı zamanı Cənubi Azərbaycanda və Cənubi Kürdüstanda yaşananlar Xocalını xatırladan kütləvi qətləmlərdir

İran Hökumətinin xaincəsinə öldürdüğü İsmayıl Ağa Sımkonun ölümündən 85 il keçdi.

1880-ci ildə böyük inqilabi hərəkata başlayan Şeyx Ubeydulla inqilabının yatırılmasından sonra İran Kürdüstanında, əsirət rəisi və dərəbəylərinin rəhbərliyində siyasi və milli məqsədlərlə başlayan hərəkat demək olar ki, sona yetdi.

oğlu Cəfər ağanı Təbrizə dəvət etdi. Yaxşı niyyətli və Qurana inamı olan Cəfər ağa dayısı Mirzə və altı qoruyucusu ilə birlikdə Təbrizə gedir və ilk öncə yaxşı qarşılır.

O vaxtlar Qafqazlarda ermənilər rus havadarlarının köməyi ilə Türkiyə, İrəvan və Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində və eləcə də Şaumyanın və Mikoyanın planları əsasında Bakıda Azərbaycanlıların soyqırımına başlamışdılar. Onların planlarına görə, bu günkü işğal olunmuş ərazilər, Zəngəzur, Naxçıvan, Gəncə, Qazax, Tovuz, bir sözlə, Kürə qəder olan ərazilər, Bakı və Bakı ətrafı ərazilər onlar tərəfindən soyqırım aparılaraq işğal olunmalıydı.

Nizamül-Səltənə 1915-ci ildə Türkiyədə kürdlər tərəfindən burunları ovularaq geri qayıdan ermənilərin asayışı pozmalarının qarşısını almağa və xalqın güvənliyini saxlamaq işini Cəfər ağaya həvalə etmək istədiyini bildirir. Əl altından isə onu öldürməyin planını hazırlayırdı. Məsələ ilə bağlı planı həyata keçirməkdən ötrü bura gəlişinin ertəsi günü Cəfər ağa Nizamül-Səltənə ilə görüşmək məqsədilə valiyə aid olan qonaq evinə göndərilir. Ancaq onun öldürülməsi üçün qonaq evinin çevrəsinə tapşırıqla lazımı pusqular qurulmuş, silahlı adamlar uyğun yerlərdə yerləşdirilmişdi.

Cəfər ağa hər şeydən xəbərsiz qonaq evinə gəlir və Qaracadağlı Məhməd Hüseyn xan Zərhami və adamları tərəfindən yaylım atəşinə tutularaq öldürülür. Cəfər ağanın adamları silah səsində hadisə yerinə gəlirlər. Cəsədin aparılmasının qeyri-mümkün olduğunu görüb canlarını qurtarmaq üçün vuruşurlar və iki ölü verərək Urug kəndində düşmənlə qarşı-qarşıya gəlirlər. Bu beş kürd qəhrəmanı çətin bir döyüş sonunda bir neçə əsgər öldürərək onların atlarına minir və Kürdüstana dönməyi bacarırlar.

Cəfər ağanın bu şəkildə tələyə salınıb öldürülməsi Məhməd ağa və oğlu İsmayıl ağa Sımkonu dərinlən hiddətləndirdi. Bunun sonucunu İran dövlətinə qarşı mübarizə aparmaq, İran hökumətinin Kürdüstanın bu bölgəsindəki hökumətlərinə son verib öz idarəçiliyinə keçirmək qərarına gəlir.

İsmayıl ağa Sımko başqa siyasətçilər kimi istək və arzularını

gerçəkləşdirmək üçün bir-birlərinə düşmən olan Türk və İran dövlətləri arasındakı münaqişədən yararlanmışdır. O vaxtlar Osmanlı-İran sərhədlərini müəyyənləşdirmək üçün təyin edilmiş komissiya fəaliyyət göstərirdi. BMT-nin qərarına görə, Qotol (Qopur) dərəsi və ətrafı İranda, Şıkkak əşirətlərinin hakimiyyəti altında olan ərazini Osmanlı dövləti qəbul etmək istəmirdi. Sımko bu anlaşılmasızlıqdan yararlanaraq o ərazilərə əl qoyub öz hökmü altına aldı və dövlət elan etdi.

İsmayıl ağanı öldürmək planları

Sımko İran dövləti qarşısındakı mövqeyini bildirdikdən sonra silahlı qüvvə toplamaqla, bölgə üzərindəki hökumətlərini göstərdi.

Azərbaycan valisi Mükərrəmül-Məlik Sımko ilə müharibə etməyin çıxış yolu olmadığı düşüncəsiylə onu xaincəsinə öldürmə planlarını hazırlamağa başladı. Bir bombanı şirniyat qutusu həcmində hazırlayaraq Xoydan xüsusi olaraq İsmayıl ağa adına göndərir. Hadisəni İsmayıl ağa belə nəql edir:

"Həyətdə oturmuşdum. Uşaqlar bir şirni qutusu gətirdilər. Nənələrinin onlar üçün göndərdiyini güman edərək həmənin içinə baxmaq istəyirdim. O anda Heydər Əroğluna Nizamül-Şucadan bir şirni qutusu göndərildiyini və açdıqda partlayışdan öldüyümü eşitmişdim. Bir şübhə düşdü içimə. Uzağa götürün dedim. Uzaqlaşdırılarkən bir aydınlıq görüldü gözümə. O saat oğlumu qucağıma alaraq özümü yerə atdım. Bomba partladı. Mən qurtuldum, ancaq qardaşım Əli və bir neçə adam öldü".

Mükərrəmül-Məlikin bu namərdliyinə görə, 1919-cu ildə İsmayıl ağa Sımko çalışmalarını daha gücləndirərək bölgəni dövlətin əlindən alır və öz hökmü altına salaraq daha da gücləndirdi. Təbriz-Urmiya yolunu tutub, gediş-gəlişi kəsdi. Hökumət yalnız Urmiya gölü üzərindən bölgə ilə əlaqə saxlaya bildirdi.

Erməni-Assuri ordusunun rəhbəri Mar Şəmunun Sımko tərəfindən öldürülməsi

I Dünya Müharibəsi və Türkiyədə ermənilərin Rus-İngilis-Alman-Yunan havadarları tərəfindən bir erməni dövlətinin qurulması planı üzrə ermənilər kütləvi qırğınlar törətdilər, bir milyondan artıq insanı qətlə yetirdilər. Bundan sonra 25 minlik rus-erməni-

assuri ordusu İran ərazisinə keçərək Səlməs, Urmiya və Xoy ətrafında yerləşdilər. Bunlar rus-türk müharibəsi zamanı Çar Rusiyası tərəfindən silahlandırılmışdılar. Amerikalı erməni milyonerlər də onlara arxa dururdular. Başqa bir tərəfdən onların ingilislərlə də əlaqələri vardı. Bu dövlətlər Səlməs, Urmiya və Həkkari arasında qalan ərazidə Erməni-Assuri dövləti qurmaq istəyirdilər. Hətta, Rusiya və İngiltərə kimi iki böyük dövlətin də bu planda barmaqları vardı. Məqsədləri Səlməs, Urmiya bölgəsi ilə Həkkari sərhəddi arasında özlərinə bağlı və Türkiyəyə qarşı bir dövlət qurmaq, sonra isə Van və Həkkarini də bu əraziyə qatmaq istəyirdilər. Bu hədəfə çatmaq məqsədiylə yüksək ingilis nümayəndəsi, assuri, erməni və kürd xalqları arasında bir birlik yaratmaq istəyirdi. Ancaq kürdləri belə bir plana razı salmadan erməni-assuri dövləti qurmaq ideyasını gerçəkləşdirə bilməyəcəklərini yaxşı bildirdilər.

Türkiyədən qovulmuş ermənilərlə assurilər Urmiya və Təbrizə tərəf qaçdıqları zaman qırğına və talana girişdilər. Yerli əhaliinin qırılması qırıldı, qalanı isə canlarını qurtararaq içərilərə köçməyə başladılar. Assurilərin rəhbəri

Mar Şəmun, qərargahını Səlməs yaxınlığındakı Xosrov ağa qəsəbəsində qurdu və 25 minlik ordu ilə bölgədə ağalığ etmək fikrinə düşdü.

Ermənilərin və assurilərin bu bölgədə yerləşməsi Sımko ağanı narahat etməyə başladı. O, əl altından Azərbaycan bəylərindən, ağalarından kömək istədi. Lakin Sımko ağa bölgədə müstəqillik əldə etdiyindən şah Azərbaycandan ehtiyat edərək böyük bir gücü Azərbaycanda saxlayırdı.

Kəlbəği, Cuanruyi kimi əşirətlərin ağır vergi ödəmələri səbəbindən zaman-zaman baş qaldırdıqları üsyanlar gerçəkdə milli məqsədlərdən və yurdsevər bir anlayışdan baş qaldırılmışdı.

Muzaffərüddin şah zamanında İran hər baxımdan ağır çətinliklərlə üz-üzə qaldı. Ölkənin gəlir və zənginlik qaynaqları iflasa uğradı. Hər əşirət rəisi özünün bölgəsinə müstəqil hökumət kimi baxırdı. İran Kürdüstanında Səlməs (Şapur), Urmiya (Rzaiyə) və ətrafının ən böyük kürd əşirəti olan Şıkkakilər hökumətə tabe olmurdu. Sımko, bütün Şıkkakə əşirətinin rəisi olub, Avdoyu boyuna mənsub idi. Sımko olduğu əraziyə hər baxımdan sahib olmuş, dövlətin buradakı hökmünə son vermişdi.

1905-ci ildə Muzaffərüddin şahın avropa səyahətinə çıxdığı bir vaxt Nizamül-Səltənə adlı bir əsilzadə Azərbaycana vali olaraq göndərildi. Nizamül-Səltənə, Şıkkakə əşirətini dövlətə boyun əydirmək istəyirdi. Amma bunun Şıkkakə əşirət rəisi Məhməd ağaya müharibə ilə qalib gələcəyinə inanmırdı. İkiüzlü sümürgəci bütün düşmənlər kimi o da müxtəlif planlar, hiylələr hazırlamağa başladı.

Özlərinə pislik etməyəcəyini və işbirliyi görəcəyini söyləyərək rəsmi bir dəvətlə Məhməd ağanın

Simko inqilabı zamanı Cənubi Azərbaycanda və Cənubi Kürdüstanda yaşananlar Xocalını xatırladan kütləvi qətlialmlardır

Şeyx Ubeydulla, İsmayıl ağa hərəkəti şahın gözünü qorxutmuşdur. Neçə illərdir ki, Kürdüstanda ağalar baş qaldırmış və özlərini müstəqil elan etmişdilər. Lakin rusların, ingilislərin, ermənilərin Amerikadakı havadarları və İran, Türkiyə dövlətləri imkan vermirdilər ki, dünya dövlətləri Kürdüstanı tanınsınlar.

Ona görə İran şahı erməni və assurların rus və ingilis havadarlarının Kürdüstan və Azərbaycanda yerləşməsinə göz yumurdu. Ona görə ki, əsrlərdən bəri Kürdüstan inqilablar ocağı olmuşdur. İstər İran, istərsə də Türkiyə parçalanmış Kürdüstanın gücünü, birliyini dağıtmaq üçün həmin ərazilərdə ermənilərlə assurların yerləşməsinə göz yumurdular. Ancaq onlar düşünmürdülər ki, belə bir dövlətin qurulmasının aqibəti necə olacaqdır.

A. Kəsrəvi "İran Məşrutyyəti Tarixi" adlı kitabında bunları yazır:

"Erməni və Assuri ordusu Urmiya şəhərini asanca ələ keçirdi. Mar Şəmunun bir qrup assuri və erməni ilə birlikdə Səlməsa doğru hərəkət etdi. Mar Şəmun İsmayıl ağanı yanıltmaq istəyirdi. İsmayıl ağaya xəbər göndərərək onunla bir yerdə görüşmələrini arzu etdiyini bildirdi. 1918-ci ilin fevral ayında Konəşarda görüşməyi qərara aldılar.

Mar Şəmun yanına silahlı 140 süvari və seçkin adamlar alaraq bir faytona minir və şərtləşdikləri gündə görüş yeri olan Konəşara gəldi".

Tədqimatçı və tarixçi yazar Ələddin Secadi "Kürd inqilabları(başqaldırılarında)" kitabında göstərir ki, çar Rusiyası, bu ölkədə bolşeviklərə qarşı əngəllər etmək istəyirdi. Bunun üçün üsyanlar ölkəsi olan Kürdüstanın bu bölgəsində yaşayan kürdlərin, ələlxüsus İsmayıl ağanın səsini söndürmək fikrindəydilər. Ruslar Mar Şəmunla danışıqlar apararaq bir anlaşma əldə etdilər: "Bu məmləkətdə İsmayıl ağa var. O, həm çarın, həm də Mar Şəmunun önündə bir əngəldir dedilər. Başlanğıcda kürdlərlə ermənilərin birlikdə bir hökumət qurmalarını əldə etmək məqsədilə Simko ağa ilə görüşmələr etdilər. Ancaq həqiqətdə Simkonu və kürdləri aradan çıxararaq doğrudan doğruya bir erməni və assuri dövləti qurmaq istəyirdilər".

Bu həqiqətə çox bənzəyirdi. Çünki, yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi Mar Şəmunun təlimli 25 min silahlısı var idi. Bunlar əsgəri ordunun komandası altında idi. Arxasında ingilislər və Rus çarının hər cür dəstəyi vardı.

I Dünya Müharibəsinin sonunda ölkədə olan şərait və durum

İsmayıl ağanın qüvvələri isə nə o dərəcədə təlimli, nə də disiplinə sahib idi. Təməldə əşirət qüvvələri birliyi idi. Ayrıca, ona arxa çıxıb silah və cəbhəxana baxımından yardım verən hər hansı bir dövlət də yox idi. Belə olunca Simkonun ortadan qaldırılması

ermənilər üçün bir içim su kimi asan olacaqdı.

İsmayıl ağa Simko yaxşı bilirdi ki, erməni və assurlar Türkiyədə kürd bəy və ağalarını bir yerə yığaraq güya kürd dövləti qurmaq planlarını hazırlayırmışlar. Lakin, qəfildən xain ermənilər kürd bəylərini atəşə tutub hamısını güllələyirlər. Ancaq onlardan biri bayırda olduğu üçün atına minib xalqı xəbərdar edir. Beləliklə kürdlər Türkiyədə ermənilərin kökünü kəsir. Əslində isə ermənilər kürd bəy və ağalarını öldürərək, onların türklər tərəfindən qətl edildiyini yayaraq, onsuz da aralarında olan münaqişəni qızıdıraraq iki müsəlmanı bir-birinə qarşı saldıraraq qırdırmaq istəyirdilər. Bu məsələləri yaxşı bilən İsmayıl ağa Simko hər addımını ölçüb-biçib, düşünülmüş şəkildə atırdı. Necə deyərlər, suyu üfləy-üfləy çirdi.

Hətta, bir dəfə Simkonun siyasetindən baş açma bilməyən bir kürd bəyi Simkoya qarşı çıxır. Onu başa düşən Simko ona deyir: "Mən səni yaxşı başa düşürəm, narahat olma. Ata-babalarımızın qanı ilə suvarılmış bu müqəddəs torpaqların üstündə nəinki erməni dövlətinin qurulmasını, heç onların ayaq basmalarını da istəmirəm. Səbrli ol, nəticəni görəcəksən".

İsmayıl ağa Simko ilə Mar Şəmun arasında keçən görüşmələr haqqında tarixçi və tədqiqatçı Ələddin Səcadi bunları yazır:

"İsmayıl ağa Mar Şəmunu padşahlar üçün hazırlanan rəsmi qayda ilə qarşılayır. Mar Şəmun dini liderlərin geydiklərinə allı-şallı geyimlər içində gələcəkdə bir xalqın rəhbəri olacaq adam kimi, çevrə mühafizələri ilə zərli dörd atlı bir faytona minərək, dördü rus olan və faytonda oturmuş vəziyyətdə üzleri qarşıya və yana baxan atlı yüksək rütbəli əsgərin ikisi Mar Şəmunun arxasında ayaq üstə gözləyirdi. Qılınç dəstəklərinə zümrüd və dəyərli mücəvhərlərlə bəzədilmiş qılınclarını qınından çəkib əllərində tutmuşdular. Bu görkəm padşahlara yaraşan bir görkəm idi. Günəş şüaları düşəndə insan heyrət içində qalırdı. Mar Şəmun bu biçimdə Teymur ağanın qonaq evinə endi".

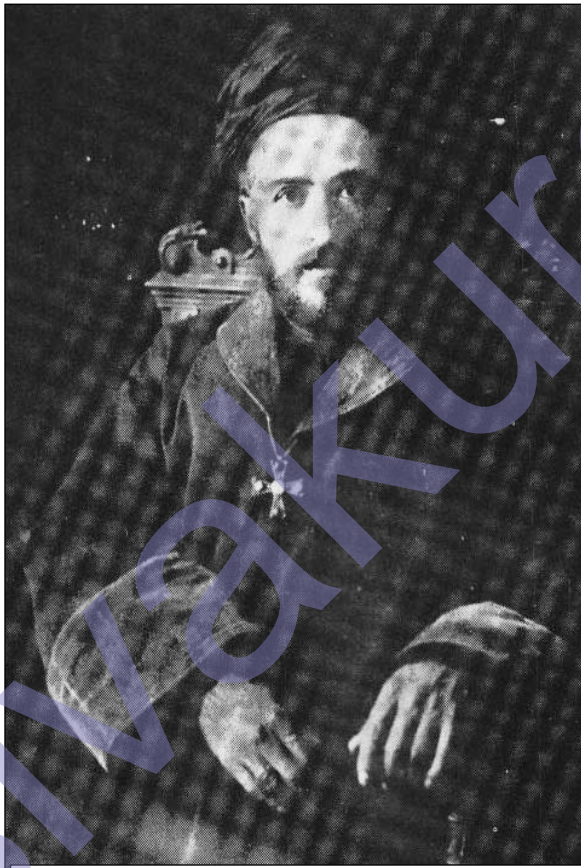
Mar Şəmun görüş yerinə çatan vaxt İsmayıl Ağa arxasında bir sıra adamlarla Konəşara gəldilər. Ancaq İsmayıl ağa daha qabaqcadan öz adamlarını Teymur ağanın imarətinə göndərmiş və evin əhatəsində özlərinə uyğun mövqə tutmuşlar.

Mar Şəmun oraya çatınca özü otağa keçib oturur və atlıları tam hazır bir vəziyyətdə eşikdə gözləyirdilər. Kəsrəvi bu haqda belə yazır:

"Bizim Mar Şəmun və Simko görüşməsindən xəbər yox idi. İsmayıl ağanın hadisə haqqında özünün söylədiyinə görə, Mar Şəmun "İndi

Kürdüstan deyər adlandırılan bu ölkə bizim, bizim vətənimizmiş. Nə var ki, din Aləmi qarşı-qarşıya bizi bölmüş. İndi birləşməmiş gərəkdir. Ölkəmizi ələ keçirib birlikdə yaşamağıq. Ordumuzu birləşdirsək siz də bizimlə olursanız TƏBRİZİ olmaq bizim üçün çox asan olar". Çünki şimalda da rusların köməyi ilə Şaumyan və Mikoyanın rəhbərliyi altında Xəzərdən Qara dənizə, Diyarbəkirdən İran körfəzinə kimi bir federativ dövlət yaradacağıq.

Simko Mar Şəmunun planını öyrəndikdən sonra gülümsəyərək ona "düşünərəm" - dedi. Mar Şəmunu yola salmaq üçün onunla birlikdə bayıra

Assuri lideri Mar Şəmun

çıkır. Mar Şəmun faytona minən zaman silah səsi eşidilir. Bu səs istər Kürdüstanı, istərsə də Azərbaycanı ingilis rus havadarları olan erməni və assuri qırğınlarından qurtarır. Mar Şəmun yerə yıxılır. Şikəti silahlı gücləri dörd bir yandan Tıqranın və Mar Şəmunun atlı silahlılarına atəş açır və 100-ə qədər seçmə adamlarını öldürürlər. İsmayıl ağa həmin gün Çariyə dönür. Ertəsi gün sübh tezdən assur və erməni orduları İsmayıl ağaya qarşı hücumə keçirlər. Ətraf kəndlərin əhalisini qətl edərək heç kimə aman vermirlər. İsmayıl ağa çətin bir qarşıdurmadan sonra Çariyə şəhərindən çıxmaq məcburiyyətində qalır.

Mar Şəmunun öldürülməsindən sonra xalq, xüsusilə Səlməsa və Urmiya ətrafındakı əhali erməni və assurların qanlı qırğınlarına hədəf oldu, çoxlu insan öldürüldü. Mar Şəmunla danışıqlara gedən zaman İsmayıl ağa Simko Osmanlılardan və Təbrizdən yardım istəmişdi. Və o xəbərdar etmişdir ki, 25000 nizami orduya qarşı vuruşar lakin bu bir çox əhəlinin kütləvi qırğınına səbəb ola bilər. İsmayıl ağa Simkondan gözü qorxan şah imkan vermirdi ki, Azərbaycanda bir erkək quş da uç-

sun. Odur ki, Azərbaycandan heç bir yardım gəlmədi. Bir tərəfdən isə İran şahı o ərazilərdə bir erməni və assuri dövlətinin yaranmasının tərəfdarı idi. Ona görə erməni və assurlara ingilislərin vasitəsilə yardım edirdi.

Amma İsmayıl ağa Simko kürdlərdən ibarət silahlı dəstənin Türkiyədən yardım gəlməyinə inanırdı. Türkiyədən gələn əşirət qüvvələri və eləcə də İraq Kürdüstanından Şeyx Mahmud Bərzənci qüvvələri gec də olsa köməyə gəldi, erməni və assuri ordularına ağır zərbələr vuraraq məğlubiyyətə uğratdılar. Ermənilər ingilis ordusuna sığınmaq üçün Sayınqəlaya çəkildilər. Mukriyani kürdləri arasında bu il Çilo ili olaraq adlandırıldı. Mar Şəmunun öldürülməsindən sonra Rzayidə yaşayan (Urmiya) tarixi yazıçı və tədqiqatçı Əli Dehqaninin dediyinə görə ermənilər və assurlar 109 gün Urmiya bölgəsində qətlialmlar etdilər. Uşaq, qadın, kişi demədən 140 min adamı öldürdülər. Kənd və qəsəbələri talan etdilər.

Yaxşı, Simko heç bir səbəbi olmadan nə məqsədlə Mar Şəmunu öldürdü? Bu haqda müxtəlif fikirlər var. Bəzi tədqiqatçılar Simkonun bu hərəkətini böyük səhv olaraq qiymətləndirdilər. Ancaq bir qism sənədlərə görə Simko Rusiya və İngiltərənin dəstəyi ilə Mar Şəmunun belə böyük bir qüvvə ilə Kürdüstanın bu bölgəsində dövlət quracağına inanmışdır. Xüsusilə M.Şəmunun öldürülməsindən sonra liderliyə gətirilən Petros, Lozan konfransında Kürdüstanda assurlar üçün bir yerin təyin edilməsini istəyirdilər. Tipik Fələstində yəhudilərə yaradıldığı İsrail dövləti kimi.

İrənin adlı-sanlı yazarı və şairi Məliküm-Şüarrayi Bahar "Siyasal Partilərin qısa tarixi" adlı kitabında belə yazır: "Lozan" konfransında erməni Petros Londonun dəstəyi ilə assur və kəldanilərin ən köhnə millətlərindən olduqları, yurdlarının isə Mosuldan Osmanlı Kürdüstanından və İran Kürdüstanından Urmiyaya qədər olan ərazini onlara verilməsini, ayrıca özləri üçün bəliqli bir mərkəz və iqamətgahın verilməsini tələb edirdilər.

Bununla birlikdə assurların ingiltərə və Rusiya üçün müxtəlif xidmətlər etdiklərinə və edəcəklərinə söz verirdilər. Türklərin yürütdükləri çabaların Mar Şəmunun öldürülməsində uzaq bir fikir yoxdur. Hər necə olursa-olsun Simkonun bu planı ingiltərə və Rusiyanın Kürdüstanda bir assur-erməni dövləti qurmaq planını pozmuşdur. Cilo məsələsinin yatırılmasından sonra 1919-cu ilin yazında Simko bölgədəki otoritesini artırmaq məqsədilə planlarını hazırladı. Təbriz Urmiya yolunu öz himayəsi altına aldı. 1919-cu ilin sonlarında Sipahandari Azam Azərbaycana vali təyin edildi. Sipahsalar Ziya-ud Devlə adında birini Urmiya hakimi olaraq göndərmişdir. O, Simkoya qarşı dirənməyə və öz müdafiəsini əldə etməyə çalışdı.

Araşdırdı: Tahir SÜLEYMAN

Xocalı müsibəti. Xocalı dərdi. Xocalı faciəsi...

Xocalı faciəsi nə Hələpədir, nə Zilan dərəsidir, nə Ağrıdır, nə də Der-simdir. Xocalı faciəsi XX əsrdə törədilmiş ən dəhşətli faciədir. Xocalı faciəsi daha ağır, daha dözülməz olmuşdur. 26 fevral 1992-ci il tarixi yaşadığıca bu ağrı heç zaman bu xalqın yaddaşın-

sim döyüşçülərindən ibarət olmuşdur.

Fevralın ikinci yarısından başlayaraq şəhər aramsız olaraq erməni

İllər keçdikcə zaman-zaman bizi göynədəcək bu faciə xalqımızın yaddaşından heç zaman silinməyəcək. Başları kəsilmiş körpələrin fəryadı, bu xalq yaşadığıca heç bir vaxt yaddan çıxmıyacaq. Əksinə Azərbaycan xalqına daha dözümlü olmağa, tarixini unutmamağa, erməni vəhşiliklərinə, erməni şovinizminə qarşı daha mətin mübarizə aparmağa səbəb olacaqdır.

dan silinməyəcək. Bu qanlı faciə nəticəsində 623 nəfər həlak olmuş, 8 ailə tamamilə yer üzündən silinmiş, 25 uşaq hər iki valideyini itirmiş, 230 uşaq isə valideynlərindən birini itirmişdir.

487 nəfər yaralanmışdır. Onlardan 76 nəfəri uşaqdır. 1275 nəfər əsir götürülmüş, 250 nəfər isə itkin düşmüşdür. 01.04.1992-ci il tarixinə olan məlumata görə Xocalıya 5 milyard manat məbləğində ziyan dəymişdir.

Bəs kimdir günahkar? Əslində Xocalı faciəsi bir neçə ay əvvəldən o dövrlük səriştəsiz hakimiyyət strukturlarının işbilməzliyi ucbatından başla-

silahlı dəstələri tərəfindən, toplardan iri çaplı pulemyotlardan, minaatanlardan, avtomatlardan atəşə tutulmağa başlamışdı.

Bəs yaşamış bu faciələrin günahkarları kimlər idi? Əslində günahkarları kənarda axtarmaq mənasızdır. Əsl günahkar ermənilər deyil, o dövrlük səlahiyyətli dövlət nümayəndələri idi. Vaxtında tədbir görülsə idi. Nə xocalı faciəsi yaşanardı nə də digər rayonlar işğal olunardı. Hətta o dövrlük hakimiyyət bu faciəni xalqdan gizlətməkdən belə çəkinməmişdilər.

Nə yaxşı ki, Cingiz Mustafayev,

mışdı. Çünki başları kreslo, pul, var-dövlət yığmağa qarışmış, Xocalı yaddan çıxmışdı. Heç kəs mühasirədə olan Xocalıya, olacaq faciələri başa düşmək, Xocalıların dərindən şərik çıxmaq, baş verə biləcək təhlükələrin qarşısını almaq istəməzdi. 1991-ci ilin oktyabrından blokadada olan Xocalının quru əlaqəsinin bərpasına çalışmaq əvəzinə, Bakıda oturub hakimiyyət davası ilə məşğul idilər. Xocalıya verilən elektrik enerjisinin 1992-ci il yanvarın 2-dən kəsildiyini, yanvarın 28-də isə sonuncu vertalyotun ora getdiyini bilsələr də, heç bir tədbir görülməmişdi.

Şəhərdə qalanlar əsasən qocalar, uşaqlar, qız-gəlinlər, yerli özünü müdafiə dəstələri, Milli Ordunun bir qi-

onun kimi qeyrətli oğullar var idi. Öz həyatlarını təhlükəyə ataraq bu dəhşətli faciəni, ermənilərin əli ilə 366-cı motoatıcı polk tərəfindən törədilən bu vəhşilikləri bütün dünyaya çatdıran bu şəxslərə Allah rəhmət etsin, qəbirləri nurla dolsun ki, bu qanlı tarixi erməni vəhşiliklərini olduğu kimi bütün bəşər övladlarına çatdırmışlar.

O dövrlük hadisələri öz gözləri ilə görən xarici jurnalistlər, belə bir faciənin tarixdə olmadığını bildirərək belə yazırdılar:

“Krua Eveneman” jurnalı (Paris)

25 yanvar 1992-ci il-Ermənilər Xocalıya hücum etmişlər.

Bütün dünya eybəcər hala salınmış

meyidlərin şahidi oldu. Azərbaycanlılar minlərlə ölənlər barədə məlumat verirlər.

“Sandi Tayms” qəzeti (London).

1 mart 1992-ci il-Erməni əskərləri

minlərlə ailəni məhv etmişlər.

“Faynensl Tayms” qəzeti (London)

9 mart 1992-ci il-Ermənilər Ağdama tərəf gedən dinc əhalini güllələmişlər. Azərbaycanlılar 200 nəfərə qədər cəsəd saymışlar.

“Tayms” qəzeti (London)

4 mart 1992-ci il-çoxları eybəcər hala salınmışdır, körpə qızın ancaq başı qalmışdır.

“İzvestiya” (Moskva)

4 mart 1992-ci il-Videokamera qulaqları kəsilmiş uşaqları göstərir. Bir qadının sifətinin yarısı kəsilmişdir. Kişilərin skalpları-baş dərisi soyulmuşdur, ermənilər vaxt itirməmək üçün barmaqdan üzüyü barmaqla, qulaqdan sığıranı qulaqla birlikdə kəmişlər.

Bütün bunlar Xocalı faciəsinin necə də ağır bir faciə olmasından, xalqımızın başına gətirilən müsibətlərdən, erməni qəddarlığından, erməni vəhşiliklərindən xəbər verir.

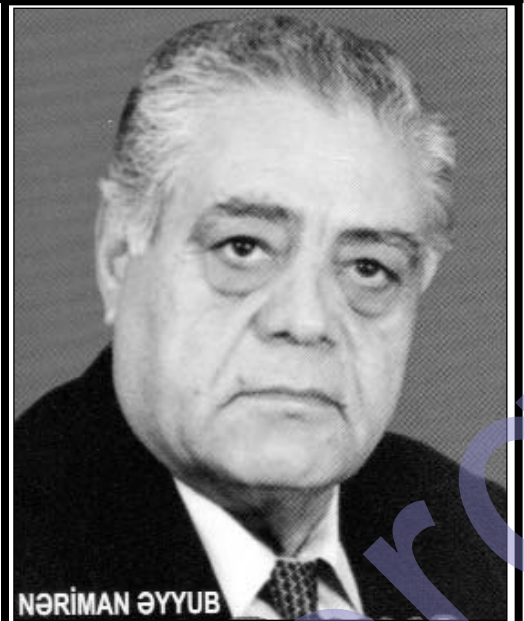
Xocalı bizim qan yaddaşımızdır. Xocalı bizim sağalmaz yaramız, uşaqlarımızın göz yaşları, qadınlarımızın, ana və bacılarımızın ah-naləsi, fəryatıdır... Xocalı bizim qanla yuyula biləcək bir ləkəmidir!

Xocalı faciəsi elə bir ağır yüküdür ki, tarix yaşadığıca bu yükün ağırlığını hiss edəcəyik.

Xocalı faciəsi tariximizin qanlı səhifəsidir. Bunu heç vaxt unutmamaq olmaz.

Ey ulu tanrı, Azərbaycan xalqına Xocalı kimi faciə bir daha qismət etmə, ulu tanrı heç bir xalqın taleyinə belə bir qanlı səhifəni yazmasın. Başları kəsilmiş, gözləri çıxarılmış, namusuna təcavüz edilmiş qadınların göz yaşları, ah naləsi bizi hər an döyüşə səsləyir.

Səhifəni hazırladı: Tahir Süleyman

NƏRİMAN ƏYYUB

SOYQIRIMI OLDU XOCALIMIZDA

İyirmi altı fevral, dəhşətli o gün,
Soyqırımı oldu Xocalımızda.
O gün ürəklərdə qaldı bir düyün,
Qırıldı oğlanlar, məhf oldu qız da.

“Üç yüz altmış altı” vəhşi o alay,
Səpdi Xocalıya mermilərini.
Mixail Qarbaçov, tayqulağa tay,
Raisa kısırdı nadan ərini.

Dünya tarixində belə soyqırım,
Olmamış heç zaman bu vəhşilikdə.
Açıldı neçə min sinədə şırım,
Vəhşilik edildi cüt, ikilikdə.

Kömək eyləməse sarıqulaqlar,
Erməni kim idi soyqırım edə?
Bizim nökrümüz, tənbel ulaqlar,
Gücü çata bilməz heç vaxt, heç vədə.

Hayfı almasaq, ruhlar inciyər,
Gələn nəsillər də qınayar bizi.
Qəhrəman igidlər, deyil ağciyər,
Göstərər “yan” lara kimliyimizi.

Kimlər eylədilər, yaxşı bilinir,
İndi köklənməli qeyrətlərimiz.
Gecikdikcə yaddaşlardan silinir,
Birləşib, bir yumruq olmalıyıq biz.

Yumruğumuz Koroğlunun yumruğu,
Babək qılıncını götürməliyik!
Baş Komandan buyurmalı buyruğu,
Dığanı Ketidən ötürməliyik!

Alaq Xankəndini, Pənahabadi,
Sonradan Şuşaya dönən şəhəri.
Qovaq erməniyi, yaşayan yadı,
Minək Qırat kimi olan kəhəri.

Günahsız Xocalı ahi, naləsi,
Gərək ki, qalmasın yerin üzündə.
Yayılsın dünyaya xalqımızın səsi,
Məhv edək düşməni Cıdır düzündə

Biz almasaq Qarabağı, inciyər,
Nəbinin, Həcərin qəhrəman ruhu.
Cihad elan edib, birləşsək əgər,
Qırırlar erməni, sevinər ahu.

Neçə min günahsız şəhidlərimin,
Qisasını mütləq almalıyıq biz.
Artsın ürəklərdə gündə nifrət, kin,
Tezliklə qələbə çalmalıyıq biz.

22.02.2007

Sed hezaran kes, bona komkûjîya Xocalîyê meşîyan

Ev roj, 26-ê şubatê sed hezaravan kes, bi serokê komara Azerbaycanê birêz Îlham Elîyêvva, ji meydanê ``Azadî``yê heya peykela şehîdên Xocalîyê meşîyan û gul û sosinava şehîda bîr anîn. Serokê komara Azerbaycanê birêz Îlham Elîyêv der bare komkûjîya-qetlîyama Xocalîyê axîfî û got: ``Emê komkujîya-qetlîyama Xocalîyê çawa ``Komkûjîya Gel`` li cîhanê bidine nasandin... *Trajêdîya-şepûka û komkûjîya gellên bajarê Xocalîyê...*

Li qurna (sedsala) XX-a, XOCALÎ wek Helepçe, Dêrsim, Mahabat komkûjîyek ji aliyên nijatparêzên ermenî bi harîkarîya eskerên sor, yê sovêtêye berê hat qetandin.

Di sala 1992-a, şeva ji 25-a derbasî 26-şê şubatê li bajarê haşîtî xwaz Xocalîyê şepûkek, komkûjîyek ji aliyên "mirovahî"-yê, ji aliyên ermenîyan hat kirin. Dijminên nijatparêz wê şevê bajarê Xocalîyê bi xwîna gel sor "xemiland".

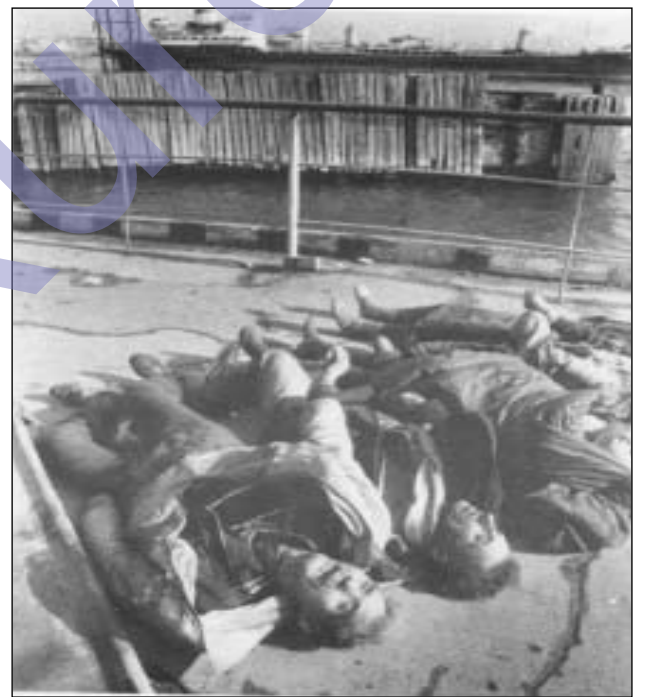
Li Qerebaxê şer dom dikir, Xocalî navçek li navbera Qerebaxê û Axdamê bû, hê şer ne gêhêştibu wur, ne dihate aqilê tu kesî ermenî wê wextekî şeva zivistanê êriş bike ser bajarê Xocalîyê û gellên am û tam qetlîyam bikin. Her der bi berfa sipî hatibu xemilandin.

Roja 25-ê şeva şubatê, derbasî 26-a bunê bi harîkarîya korpûsa tangên û topên rusaye 366-a eskeranva êrişî bajarê Xocalîyê kirin û jin-zarok, kal-pîr, keç-xortên dest vala hatin qetlîyam kirin. Yê dîl ketî hê jî tu agahî jê tunene, yê ku revîbûn daristanê bi serma şehîd ketibûn.

Hinek xwe gîhandibun gundan û silamet mabun. Lê miqabin wê şevê faşîstên ermenî 613 mrov qetl kiribûn, kîjanî ku ji wana 63 kes zarok, 106 kes jin, 70 kes kal û pîrbûn. 8 malbet bi temamî hatine tunekirin, 25 zarok dê û bavên xwe unda kirine, 130 zarok hinek bavên xwe, hinek jî daykên xwe unda kirine. 487 mirov kîjanîku ji wana 76 zarok giran brîndar bibûn. 1275 mrov dîl birine, 150 mirov undaye.

Hine kesên ji Xocalîyê saxin, agahî didin wekî, pirranîyê gellên Xocalîyê azerî û kurd bune û serkarê dewleta Azerbaycanêye wî çaxî, Ayaz Mutellîbov bi zane Xocalî bê parastin hîştine û bona wê jî bû sedemê qetlîyamê. Heya hatina Hêyder Elîyêve hertim zindî, tu kes pîrsa Xocalîyê dernedixiste rojevê, wextê Hêyder Elîyêve hertim zindî hat ser kar, bajarê Xocalî wek bajarê şrhîda nav kir û buyerên Xocalîyê derxiste rojeva Azerbaycanê û cîhanê. We rojê, 26-ê şubatê çawa roja komkûjîyê elam kir. Her sal gellên Azerbaycanê, 26-ê şubatê wek roja komkûjîyê derbas dikin û dengên xwe digîhînine cîhanê, wekî gelên cîhanê bizanibin ermenî çî şepûk anîne sere gelên Azerbaycanê pîranî sere gelên azerî û kurd. Daxwazîya me ewe wekî, rewşenbîrên me wek Çeto Omerî bînen Azerbaycanê, agahî hildin, ji van buyaran agahdarbin û agahîyê bidine sazîyên gelên me wusa jî sazîyên cîhanê, wekî nijatparêzên ermenî li Ermenîstanê, Laçînê, Kelbecerê, Kubatliyê, Cebrailê çî şepûk anîne serê gelên Azerbaycanê û gelên kurd.

Amadekar: Tahir Silêman

Kimliyindən asılı olmayaraq, hər bir Azərbaycan vətəndaşı harada olmağından asılı olmayaraq faciələrimizi, ələlxüs Xocalı faciəsini dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıdır!

Xocalı soyqırımı Kürdüstanın Ərbil şəhərində keçirilən konfranslarda qaldırılıb Ərbil türkmənləri: "Azərbaycandan fərqli olaraq, 50-dən artıq ölkənin, eləcə də Ermənistanın on illərdir İraqda səfirliyi və Ərbildə konsulluqları fəaliyyət göstərir", görəsən bizim doğma Azərbaycanın səfirliyi niyə yoxdur?"

Kürdüstan bölgəsinin Səlahəddin universitetinin rektoru Əhməd Dzeyinin rəhbərliyi ilə "Osmanlı dönəmində Yaxın Şərqi və Kürdüstanın siyasi durumu" mövzusunda 17 ölkənin iştirakı ilə keçirilən konfransa

dəvət etdilər və biz konfransa getdik. Yazıçılar Birliyinin konfransında, mən cəhd etdim ki, ermənilərin 1992-ci ildə Azərbaycanda yaşayan türklərə, kürdlərə qarşı törətdikləri faciələri, ələl xüsus Xocalı soyqırımı məsələsini gündəmə qoyun. Əvvəlcə onlar tərəddüd etdilər və dedilər ki, bu gündəlikdə yoxdur. Amma mən təkid etdim, Xocalı ilə bağlı apardığımız kitabları, şəkilləri göstərdik. Dedik ki, Səddam Hüseyin kimyəvi silahla insanları kütləvi şəkildə qırıb. Ermənilər isə qırmaqdan əlavə insanların gözlerini çıxarıblar, başlarının dərisini soyublar. Yəni bunlar daha dəhşətlidir. Xocalıda azəri türkləri ilə bərabər kürdlər də olub.

Yəni təkidlə məsələni gündəliyə saldırdım. XIX əsrdən ermənilərin Qarabağa gətirilməsi, 1915-ci illərdə erməni-türk müharibəsi dövründə camaatın Qərbi Azərbaycandan məcburi İrana mühacirət olunması, Sovet hökuməti

əlimizdə olan məlumatları çatdırdım. Aprelin 16-da Səlahəddin Universitetində 17 dövlətdən gələn qonaqların iştirak etdiyi konfransda mən Xocalı məsələsini qaldırmaq istədim. Bu zaman konfrans rəhbərliyi qeyd etdi ki, bu tarixi bir mövzudur, siyasi mövzu deyil. Dedim o halda icazə verin xar-

Hökuməti olaraq dəfələrlə Azərbaycan hökuməti ilə diplomatik əlaqələrə girməyə çalışsaq da, bu məsələ hələ də baş tutmayıb. Dedilər 50-yə yaxın ölkənin səfirliyi, konsulluğu Kürdüstan bölgəsində var. Lakin təəssüflər olsun ki, Azərbaycan

Azərbaycandan beş nəfərlik nümayəndə heyəti də dəvət olunmuşdur.

İlkin olaraq türkmən Yazıçılar birliyinin sədri və "Yurd" dərgisinin baş yazarı, sabiq türkmən millət vəkili Əsəd Ərbil, Ərbil şəhərində Yazıçılar Birliyinin konfransında iştirak etmək üçün bizi dəvət etdi. Mövzu "Hələbçədə, Balisanda kürdlərin, türkmənlərin Səddam Hüseyin tərəfindən kimyəvi silahlarla soyqırma məruz qalması" mövzusunda, yaxşı yazarlara təqdimat keçiriləcəkdi. Əsəd Ərbil başda olmaqla türkmən və kürd şair və yazıçıları bizi də

dövründə qayıtmaları, 1937-ci ildə kürdlərin Orta Asiya və Qazaxistana sürgün olunması, 1947-ci ildə azərbaycanlıların Qərbi Azərbaycandan kütləvi şəkildə deportasiya edilməsi, Dərələyəz, Zəngəzur mahalalarının boşaldılması məsələlərini tarixi faktlarla gündəmə gətirdim. Xocalı məsələsinə geniş yer verərək orada olan hadisələri,

icdən gələn jurnalistlərlə mətbuat konfransını keçirdim. Biz Xocalı ilə bağlı əlimizdə olan 300-400-ə qədər şəkilləri, fakt olaraq çıxartdıq və xaricdən gələn jurnalistlərə təqdim edərək başa saldıq ki, belə bir hadisə baş verib. 50-dən artıq xarici jurnalist 20 yanvar hadisələrini, Qarabağ hadisələrində parıldanmış avtobusları, Bakı metrosundakı terror aktını əks etdirən şəkillər payladıq. Onlarda böyük maraq oyandı və dedilər ki, niyə Azərbaycan hökuməti və diasporası bu məlumatları bizlərə çatdırmır, bizimlə əlaqə saxlamır? Mən də onlardan xahiş etdim ki, siz də konfrans rəhbərliyinə deyiniz, Xocalı soyqırımı məsələsini gündəliyə salarsa, biz konfrans iştirakçılarına Xocalı məsələsini şərh edirik. Xaricdən gələn jurnalistlərlə yerli jurnalistlər gedib konfrans rəhbərliyindən xahiş etdilər və bu məsələnin gündəliyə qoyulmasının razılığını aldıq.

hökuməti soyqırımı ilə bağlı bizə müraciət etməyib. Ona görə də məsələni Kürdüstan parlamentinə qoya bilmərik. Bu, qanundan kənarıdır. Türkiyənin Ərbildəki konsulunun müavini İbrahim bəylə görüşdük. O da dedi ki, Xocalı məsələsinin qaldırılması çox yaxşı oldu. Əgər burada Azərbaycan səfirliyi olarsa biz bu məsələni daha qabarıq şəkildə gündəmə gətirə bilərik. Beləliklə biz Azərbaycanla bağlı beş konfrans və seminar keçirdik. Türkmən Yazıçılar Birliyində, Türkmən Mədəniyyət Mərkəzində olduq, Molla Musa Bərzaninin məzarını ziyarət etdik". Tahir Süleyman onu da vurğuladı ki, "Diplomat" qəzetinin idarə heyəti adından İraqda Azərbaycan səfirliyinin açılması üçün ölkə prezidenti İlham Əliyev cənablarına iki dəfə müraciət ediblər, lakin Xarici İşlər nazirliyinin verdiyi cavab sabitliyin olmamasıdır.

Azərbaycanın İraqda səfirliyin açılması haqqında 2010-cu il noyabrın 12-də prezident İlham Əliyevin sərəncamı var. Lakin nədənsə, bu sərəncam indiyə qədər icra olunmayıb. Ermənistanın səfirliyi isə on illərdir İraqda fəaliyyət göstərir. Arzu edirik ki, yaxın zamanlarda Azərbaycanın da səfirliyi Kürdüstan bölgəsində fəaliyyət göstərsin.

Kimliyindən asılı olmayaraq, hər bir Azərbaycan vətəndaşı harada olmağından asılı olmayaraq faciələrimizi, ələlxüsüs Xocalı faciəsini dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıdır!

Kürdüstan muxtariyyətində Azərbaycan söhbəti...

Xocalı faciəsi Ərbil şəhərində anıldı; müxbirimiz Şimali İraqdan yazır...

Azərbaycandan Şimali İraqın Kürdüstan muxtariyyətinin paytaxtı Ərbil şəhərinə gedən 5 nəfərlik nümayəndə heyəti artıq bu ölkəyə çatıb. Məlum olduğu kimi, "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Tahir Süleymanın təşəbbüsü ilə 5 nəfərlik nümayəndə heyəti Səlahəddin Universitetində keçiriləcək "Osmanlı imperiyası dövründə Yaxın Şərqdə ictimai-siyasi vəziyyət" mövzusunda konfransda iştirak etməyə dəvət olunublar.

Heyətdə təşkilatçıların dəvətini qəbul edən "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Emil Salamoğlu da var. Nümayəndə heyətinin Ərbildə yaşayan kürd və türkmən ziyalıları, eləcə də hökumət təmsilçiləri, ədiblərlə görüşləri

lar. Yalnız şübhələndikləri adamları saxlayırlar. Ərbil İraqın ən sabit bölgəsidir. Ona görə də başqa əyalətlərdən Ərbilə axın var. Şəhərdə tikinti bumu yaşanır. Hər yerdə binalar inşa edilir, parklar salınır. Türkiyə mətbuatının da yazdığı kimi, görünən budur ki, Ərbil gəlişməkdə olan yüksək səviyyəli bir paytaxtdır.

Nümayəndə heyəti aprelin 14-də Ərbil şəhərində təşkil olunmuş Kürdüstan Yazıçılar Birliyinin tədbirində iştirak edib. Tahir Süleymanın təşəbbüsü ilə proqramda olmayan Xocalı faciəsi ilə bağlı mövzu gündəmə salınıb və çıxışçıların sırasında T.Süleyman Xocalı faciəsində ermənilərin başımıza gətirdiyi

nəzərdə tutulur.

Bu görüşlərdən əlavə, müxbirimiz Şimali İraqda ictimai-siyasi vəziyyət haqda reportajlar da hazırlayır. Reportajımızın bölgə ilə bağlı ilkin təəssüratları belədir:

"Şimali İraqın sərhəd qapısından şəhər mərkəzinə qədər yoxlanış məntəqələrində əli silahlı polisler şəhərə daxil olan hər kəsə nəzarət edir. Şəhərin giriş-çixışında hər bir maşın yoxlanılır, maşındakı şübhəli sərnişinlərin pasportlarına baxılır. Burada deyilir ki, polisler terrorçuları bir baxışdan tanıyır-

fəlakətləri konfrans iştirakçıların diqqətinə çatdırıb.

Türkmən Yazıçılar Birliyinin sədri Əsəd Ərbil və İdarə Heyətinin üzvü Riyaz Dəmirçi də konfransda dəvət əsasında iştirak ediblər. Tədbirin əsas məqsədi Səddam Hüseyinin hakimiyyəti dövründə kütləvi qırğına məruz qalan hələbcəyə dair bədi əsər yazan ədiblərin mükafatlandırılması olub.

Konfransda ölkənin mədəniyyət naziri Doktor Kava Mahmud və Ərbil valisi Nevzad Hadi iştirak ediblər.

Mərasim Hələbcə və Xocalı qətləmi qurbanlarının bir

Xatın, nə də Sonqimdir. Xocalı faciəsi daha ağır və dözülməz olub. Bu ağır yaddaşımızdan heç vaxt silinə bilməz".

T.Süleyman Xocalı soyqırımında qətlə yetirilənlərin statistikasını açıqlayıb və vurğulayıb ki, bu dəhşətli faciə haqda bütün dünya məlumatlı olmalıdır: "Xocalıda 623 nəfər həlak olub, 8 ailə tam məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini itirib, 230 uşaq bir valideynini itirib.

1275 nəfər əsir götürülüb. Xocalıya 5 milyard manat ziyan dəyib. İnsanlarımızı zülm olunub. Körpələr, yaşlılar, qadınlar amansızlıqla qətlə yetirilib.

dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb. Hələbcə qətləmi ilə bağlı Ərbil valisi və başqa yetkililər çıxış ediblər.

Daha sonra Tahir Süleymana söz verilib. Azərbaycan mediasında birmənalı qarşılanmayan T.Süleyman "Yeni Müsavat" müxbirinin birbaşa müşahidəsi olan konfransda erməni faşistlərinin Xocalıda azərbaycanlıların başına gətirdiyi müsibətlərdən, vəhşiliklərdən söz açıb. Qeyd edib ki, illər keçdikcə bizi göynədəcek bu faciə xalqımızın yaddaşından silinməyəcək:

"Əksinə, xalqımıza daha dözümlü olmağa, erməni şovinizminə qarşı mətin mübarizə aparmağa səbəb olacaq. Xocalı faciəsi nə Hələbcə, nə

Nə yaxşı ki, Çingiz Mustafayev kimi oğullar həyatlarını təhlükəyə ataraq bu hadisələri çəkib bütün bəşəriyyətə çatdırıblar. Xocalı bizim sağalmaz yaramız, ana-bacılarımızın ah-naləsi, körpələrimizin göz yaşlarıdır". T.Süleymanın çıxışına görə konfrans iştirakçıları ayağa qalxaraq alqışlayıblar. Konfransdan sonra onlar Xocalı hadisəsinin Ş.İraq ictimaiyyətinə lazımı şəkildə çatdırılmamasından şikayətləniblər. Yekunda Ş.İraqın mədəniyyət naziri və Ərbil valisi Hələbcə mövzusunda yazan bədi əsərlərin qaliblərinə mükafatlandırılıblar.

Emil SALAMOĞLU,
musavat.com
"Diplomat" qəzetinin
240-cı sayından

Hersê Kantonên Rojavayê Kurdistanê dibin yek

Navenda Nûçeyan - Endamekî serkirdatiya Partiya Demokrat a Kurdistanê-Sûriyê (PDK-S) dibêje, komîteya guhertina kantonên Rojavayê Kurdistanê bo yek rêvebirinê, dest bi karê xwe

dike. Endamî Serkirdatiya PDK-Sê Nûrî Birîmo ji malpera kdp.info re ragihand "Rêkeftina Dihokê" tê cihbicihkirin û divê ew bilêz jî hewl bidin. Nûrî Birîmo wiha got: "Vê care em gellekî riya in li ser cihbicihkirina rêkeftina Dihokê, lê TEV-DEM li ser kiryarên xwe wek leşkeriya neçarî û lidarxistina hilbijartinan bi tenê berdewam e. Ji ber ku li gorî wê rêkeftinê pêwîst e ji niha û pê de kanton nemînin û hersê kanton bibin yek rêveberî û hêzeke leşkerî ya hevbeş were pêkanîn." Herwiha Birîmo tekez kir ku, "Ji îro de komîteya guhertina kantonên Rojavayê Kurdistanê bo yek rêvebirinê, dest bi karê xwe dike, herwiha komîteya lekerî jî dest bi karê xwe dike." Komîteya leşkerî ya Lêvegera Siyasa jî Ebdulsemmed Xelef Biro, Îsmail Hemê, Beşar Emîn, Mihmed Şiwêş, Mistefa Meşayix, Mihemed Mûsa, Fewzî Şingalî, Ferhad Têlo û Mizgîn Ehmed pêk tê. Komîteya pêşvebirina rêveberiya xweseriyê jî ji Muhsin Tahir, Neimet Dawûd, Tahir Sifûk, Fêsel Yûsif, Ebdilselam Ehmed, Nesredîn Îbrahîm, Salih Gedo, Cemal Şêx Baqî û Selwa Bedran pêk tê.

John Allen: Rêzê li pêşmerge bigrin!

Navenda Nûçeyan - Nûnerê Amerîkayê di Hevpeymaniya Navdewletî ya li dijî DAÎŞê de,

General John Allen got divê ji bo Hêzên Pêşmerge hurmet bê dayîn. General John Allen, ku di şerê DAÎŞê de şewirmendê Obama ye di civîna desteya ji derve ya Kongreya Amerîkayê de ragihand ku di şerê li dijî DAÎŞê de gava bê, qutkirina pêwendiyên rêxistinê yên ji dervene. Allen amaje kir ku deverên ku DAÎŞê li Herêma Kurdistanê bidest xistin hatine rizgarkirin û got divê ji bo pêşmerge rêzê bê girtin û divê daxwazen wan jî pêk were. John Allen anî ziman ku piraniya emîrên DAÎŞê hatine kuştin diyar kir ku Enqere û Washington li dijî rêxistinê gavên girîng avêtine û wiha got: "Ti hevkarîyên me ligel Îranê nîne. Kesên me ligel hevkarî kirin ji Iraqê ne." Şewirmendê Obama got herwiha ew hewl didin suneyên li Iraqê jî li hemberî DAÎŞê hevkarîyê bikin û wiha domand: "Xewna rêxistinê ya Bexda û Kerbelayê rûxîfî."

Bexdayê 250 milyar dînar da Hewlêrê

Hewlêr (Rûdaw) - Ew pereyê ku hikûmeta Iraqê dabû Herêma Kurdistanê, gihîşt Hewlêrê. Serokê Banka Navendî ya Herêma Kurdistanê Edhem Xurşîd ji Rûdawê re got, ew 250 milyar dînarê (200 milyon dolar) ku Wezareta Darayî ya Iraqê dabû hikûmeta Herêma Kurdistanê, îro gihîşt Hewlêrê. Li ser bikaranîna wî pereyî, Berdevkê Wezareta Darayî ya Herêma Kurdistanê Ehmed Ebdurehman jî ji Rûdawê re got, ew pere ji bo dayîna mûçe ye û dema gihîşt destê me emê yekser dest bi dayîna mûçe bikin. Ehmed Ebdurehman da zanîn, ew pere dê ji bo mûçeyê meha Kanûna 2014ê were bikaranîn û dê ji destpêka hefteya bê dayîna mûçe dest pê bike.

Divê bi hemû cureyî şerê têrorîstên DAÎŞ bê kirin

Barzani: Herkesê ku arikariya DAÎŞê dikin dê çarenûsê wan jî wek DAÎŞ be Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê pêşwaziya Jack Reed Senatorê Wîlayeta Rhode Island ya ji Partiya Demokrata Amerîka û Endamê Komîteya Bergirî ya Encûmena Pîrên Amerîka û şandekî li gel kir ku ji Stuart Jones Balyozê Amerîka li Iraq û Joseph Pennington Konsolê Amerîka li Hewlêr û hejmarek efsere û şewirmendên siyasî û serbazî ya Amerîkayê pêkhatibûn.

rewşeke gelek diwar da sedanhezdar koçberan himbêz kiriyê û wan diparêzin. Li dirêjahiya axaftina xwe de Sena-

tor Reed eve jî xisterû ku pêwîste hêza Pêşmergeyên Kurdistanê li ruyê dabînkirina çek û pêdiviyên de zêdetir bîne hevkarî kirin û welatê wan kar ji bo wê babetê dike. Her wiha tekez jî li berdewamî û pêşxistina peywendiya di navbera gelê Amerîka û gelê Kurdistanê kir. Li beramber da Serok Barzanî bi xêrhatina şanda mihvan kir û spasî piştewaniya gel û Hikûmeta

Amerîka ya ji bo Herêma Kurdistanê kir û ji bilî wê balkişand li ser serkeftinên Pêşmerge û rewşa meydanî

ameta mirov divê pêwîste li vê şerê da beşdar bibe. Her wiha ji bo rûbirûbûna terorîstan tenê çareseriyê serbazî ne têr nake belku li rûyê fikrî û aborî ve divê şerê terorîstan bê kirin û rê li hatin û çûna wan bê girtin û pêwîste ew welat ji kar ji bo nehîştina wan navendan bikin ku têda hêza teror û tundrewiyê tê belav kirin. Serok Barzanî balkişand li ser wan navçeyan ku li jêr destê DAÎŞê de hatine rizgarkirin û eve jî behskir ku Pêşmerge yarmetiya wan xelkan daye ku destê wan li gel DAÎŞê nebûye û eve jî dûpatkir ku çarenûsa wan kesên yarmetiya DAÎŞê danê û li gel DAÎŞê bûne bi çarenûsa DAÎŞê ve girêdayîne û wan jî heman çarenûsa DAÎŞê dibe. Her li vê hevdîtînê de asta hemahengiya di navbera hêzên Pêşmerge û hêzên hevpeymanan û amadekariyên proseya azadkirina Musilê hate axaftin. Peywendiya di navbera aliyên siyasiyên Iraqê û qonaxa piştî DAÎŞê mijareke dinê ve hevdîtînê bû.

Barzanî ji bo Ocalan çî ji Erdogan re got?

AVESTA KURD - Di serdana xwe ya dawiyê de ji bo Enqere, Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî ligel serokomarê Tirkîyê Recep Teyip Erdogan, bi berfirehî behsa proseya Aştî û Çareseriyê û pirsra Kurd li Bakûrê Kurdistanê kiriyê û jêre gotibû, ji bo çareseriyê, serokê PKK Abdullah Ocalan şansekî gellekî mezine. Sekertêrê rojnamevanî yê Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî, Samî Ergûşî di gotareke xwe de behsa serdana ve dawiyê ya serokwezîr ji bo Enqere dike û dibêje, yek ji mijarên herî sereke yên civîna Barzanî ligel Erdoxan, pirsra Aştî û Çare-

Barzanî tekezî li ser çareserkirina pirsra Kurdan û serketina piroseya aştîyê kir û ji Erdoxan re gotiye, ku wê ev yek

Tirkîyê derbasî qonaxê pêşketî bike. Sekertêrê rojnamevanî yê serokwezîr Nêçîrvan di gotara xwe de bi berfirehî behsa naveroka wê serdanê dike û diyar dike ku, Barzanî nerîna Qendîlê derbarê Aştîyê de gihandiyê Erdoxan. Samî Ergûşî behsa dîroka navbênkariya di navbera Qendîl û Enqere jî dike û dibêje, ji destpêka sala 2007an ve Nêçîrvan Barzanî hewl daye navbênkariyê di navbera herdu aliyên de çêke, û wê demê ji Erdoxan re gotibû, rêya çareseriyê di Îmralî re derbas dibe û kurttirîn rê ji bo çareseriyê ewe ligel Ocalan lihev bikin, lewma bi gotina wî, ew hewl bûne destpêka piroseya Aştîyê û vebûna rêya Qendîl û Îmralîyê. AVESTA KURD

Li Iraqê krîza darayî

Bexda (Rûdaw) - Wezîrê Darayî yê Iraqê Hoşiyar Zêbarî got Iraq ji aliyê aboriyê ve hilweşiyayê lê rastî krîzekê kêmaniya peryan hatiye. Hoşiyar Zêbarî li Bexdayî ji çapemeniyê ragihand krîza ku Iraq ketiyê ji ber sedema êrişên DAÎŞê û daketina bihayê petrolê ye. Zêbarî anî ziman ku pirs-girêka Iraqê ya peryên hazir heye û got ewê ji bo çareserkirina krîza darayî rêjeya bacê zêde bikin. Herwiha Zêbarî da zanîn ku li Bankaya Navendî 68 milyar dolar rezerv heye û wiha domand: "Berê ew rezerve zêdetir bû. Em niha hewl didin ku dinar li hemberî dolarê bilind bibe." Wezîrê Darayî yê Iraqê herwiha got arîşeya di navbera Hewlêr û

Bexdayê de ew e ku, herdu alî lomeya ji hevdû dikin, lê rêkeftina di navbera wan de maye. Zêbarî wiha jî gut, dil-giraniya Herêma Kurdistanê di wê yekê deye ku Bexda meaşê karmendên hikûmeta wan naşîne. Budçeya Iraqê ya sala 2015an wek 119 trilyon dinar (nêzîkî 100 milyar dolar) hatibû hesabandin. Tê pêşbînîkirin kêmatiya budçeyê îsal 23 trilyon dinar be. Ji bo budçeya îsal bermîlek a petrolê wek 56 dolarî hatibû hesabandin.

Cafer: Adil Murad ajantiyê li ser kurdan dike

Şêx Cefer şêx Mistefa endamê polîtîbüroya Yekêtiya Niştîmaniya Kurdistanê (YNK) did axuyaniyê xwe de dibêje ku, Adil Murad berpîrsê civata merkeziya YNKê b ajantiya dewletên biyanî tawanbar dike û dibêje ku, Adil Murad destekêwelatên biyaniyê di nav YNKê de. Li gor şêx Cefer, serokwezîrê berê yê Iraqê li ser daxwaza Adil Murad budçeya herêma Kurdistanê û miaşê karmendên hikûmeta Kurdistanê birî. Ew endamê polîtîbüroya YNKê dibêje ku Adil Murad ajantiyê dike û zaniyariyan dide hindêk welatên biyanî û dixwaze navmala kurdî têk bide û nehêle kurd yekrêz û yekhelwest bin.

Navê Kurdistanê dikeve rêza welatên bi hêzên cîhanê

Tora CNN ya amerîkî nexşeya welatên hevpeymanan ji bo rûbirûbûna rêxistina Dewleta Islami ya radikal (DAÎŞ) belavdike û navê Kurdistanê jî dixê rêza welatên hevpeymanan, ku navê her yek ji welatên mezînan ên wek Amerîka, Brîtanya, Kanada, Tirkîye, Urdu, Misir, Erebiştana Sûdî, Behrên, Qeter, Îmarat, Danîmark, Holanda, Awûstralya, Almanya û Frensa têde ye, navê Kurdistanê jî ligel wan welatan amaje pê hatiye kirin. Herê-

ma Kurdistanê bûye beşek ji hevpeymaniya navdewletî û di Konferansa Munichê de ev yek bi aşkerekî derket ku, Pêşmerge wek leşkerekî welatên bihêz û Kurdistan jî wek welatekî di wê hevpeymaniya navdewletî de ye. Danîna navê Herêma Kurdistanê di rêza hevpeymaniya cîhanê de ji aliyê CNN ya Amrîkî ve, ji tiştê li ser axê heye çavkanî wergirtiye û xereke navdewletî pê nekiriye, ligel wê jî belgeha bihêziya Kurdistanê diyar dike.

Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî, li bajarê Hewlêrê digel berpirsên saziyên mediyayê yê herêma Kurdistanê civiya û navbera hikûmeta herêma Kurdistanê û hikûmeta federaliya Îraqê ku ew lihevhatin bûye beşek ji qanûna budceya hikûmeta Îraqê a sala 2015ê, zelal kir. Û ew arîşe û astengiyên di warê teknîkî û siyasî de ketine pêşiya çibicîkirina qanûna budeceya Îraqê û hinartina beşa herêma Kurdistanê destnîşan kirin.

Di civînê de ku, Qubad Talebanî cîgirê serokwezîrê herêma Kurdistanê, wezîrê rewşembîrî, wezîrê ekonomî, wezîrê samanên xwezayî û wezîrê pilandananê amade bûn, Nêçîrvan Barzanî tekîd kir ku heta nefesa dawiyê dê herêma Kurdistanê bi wê lihevhatinê pabend be, dixwaze hemû pirsgirêkan digel hikûmeta Bexdayê çareser bike û ya girîng ji bo herêma Kurdistanê pirsgirêkan digel bexdayê çareser bike û qanûna budceya sala 2015ê bê çibicîkirin û ev yek jî di berjewendiya herêma Kurdistanê û timama Îraqê de ye. Lê Barzanî ew yek jî tekîd kir ku, eger hikûmeta Bexdayê wê lihevhatinê bin pê bike û qanûna budceya sala 2015ê çibicî neke, hîngê divê herêma Kurdistanê li hin çareseriyên din bigere.

Serokwezîrê Kurdistanê li dor siyaseta herêma Kurdistanê ya di warê

Riya li pêşiya serokwezîr çi ye?

neftê de got ku, siyaseta herêma Kurdistanê li ser bingehê destûra Îraqê

hatiye avakirin û herêma Kurdistanê di dosyeya neftê de bi timamî mafên xwe yê destûrî bikartîne, hikûmeta herêma Kurdistanê dest ji mafên xwe yê destûrî bernade û qebûl nake kontrolkirina nefta herêma Kurdistanê bikeve di destê Bexdayê de. Barzanî hêvî kir ku, hemû pirsgirêkan digel Îraqê bi diyalogê û lihevtegehiştinê bîn çareser kirin û got:

- Bexda ne bi tenê di warê neftê de, lê di hemû warên din de; bazirganî, ekonomî, emnî û leşkerî jî de ji bo herêma Kurdistanê girîng e. Ji bo çareserkirina hemû pirsgirêkan em amedene biçine Bexda û dest bi danûstandina bikin. Nêçîrvan Barzanî daxwaz ji

saziyên mediyayê kir ku ji bo gihandin û zelalkirin rastiyan di wê rewşê de alîkariya hikûmeta herêma Kurdistanê bikin. Qubad Talebanî cîgirê serokwezîr, behsa bername û pîlanên hikûmetê yê ji bo rûbirûbûna kîrza ekonomî, şerê dijî terorê, hatina hijmareke zêde ya koçber û penaberan kir û wî jî tekîd kir ku, hikûmeta herêma Kurdistanê bi wê rêkeftina digel Bexdayê kirî pabend e û li gor wê rêkeftinê herêma Kurdistanê bi berdeyamî neftê bo derve dişîne. Talebanî tekîd kir ku pîlanên hikûmetê jî bo çareserkirina wê rewşê dê serkevin.

Wezîrê samanên xwezayî yê herêma Kurdistanê bi hûrgilî lihevhatina Hewlêr û Bexdayê zelal kir û got ku, hikûmeta herêma Kurdistanê pêgirî bi wê lihevhatinê kiriye û dê bike û heta nuha weke di rêkeftinê de hatiye destnîşna kirin herêma Kurdistanê neftê jî bo derve dişîne.

Di civînê de, wezîrê ekonomî rewşa ekonomî li herêma Kurdistanê beçav kir û mekanîzma dabînkirina miaşan û xebatên hikûmetê yê ji bo dabînkirina miaşan diyar kirin û eşkere kir ku ji destpêka îsal ve gelek çaksazî û bi taybetî di warê ekonomî de gelek çaksazî hatine kirin û ev reform dê berdeyam bin.

Pêşmerge ji derveyê Kurdistanê şer nakin

Şewirmendê Encumena Asayîşê ya Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî diyar kir ku Pêşmerge ji bo şerê DAIŞê pêwîstî bi tank, zirêpoş û helîkopteran e. Mesrûr Barzanî her wiha ragihand, %30ê nifûsa Mûsilê kurd in û dê di şerê kontrolkirina bajêr de jî beşdar bibin lê bi tenê na. Şewirmendê Encumena Asayîşê ya Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî, di hevpeyvînekê de bi malpera Înglîzî ya NPRê re li ser şer û operasyona azadkirina Mûsilê got, Pêşmerge ji bo şerê Mûsilê amade ye lê em li bendê ne artêşa Îraqê xwe ji wî şerî re hazir bike û wiha axivî: "Pêşmerge bi tenê naçe nav Mûsilê ji ber ku ev yek dê bibe sedema hesasiyeta siyasî lewma divê

hêzên sunnî jî tevî şerê Mûsilê bibin."

Mesrûr Barzanî, ku gellek caran li kêleka Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî ye li eniyên şer, destnîşan kir ku artêşa Îraqê ji şerê Mûsilê re hazir nîne û wiha anî ziman: "Mixabin, artêşa Îraqê 10 salan hat perwerdekirin û piştevanîkirin lê nekarî li Mûsilê şerê DAIŞê bike. Tevahiya cebîlxane û otomobîlên xwe yê leşkerî jî DAIŞê re hişt."

Mesrûr Barzanî da zanîn ku ji ber şerê DAIŞê milyonek û 600 hezar iraqî reviyane Herêma Kurdistanê ku pişka herî zêde xelkê parêzgehên başûrê Îraqê ne û got, divê plana girtina Mûsilê baş were danîn çimkî eger ji ber wê yekê xelkê

bajêr hemû ji mal û warê xwe bibin wê demê operasyona Mûsilê serkeftî nabe.

Li ser pêvajoya piştî girtina Mûsilê jî Mesrûr Barzanî got, %30ê xelkê Mûsilê kurd in ji ber wê jî divê kurd jî xwedan rol bin di nav bajêr de û desthilata bajêr jî di nav pêkhatiyên bajêr de were parvekirin. Şewirmendê Encumena Asayîşê ya Herêma Kurdistanê diyar kir ku

alîkariya hêzên hevpeyman bo Pêşmerge têrê nake ji ber ku çekdarên DAIŞê zêde paşde neçûne lewma divê tank, helîkopter û otomobîlên zirhî bidin Pêşmerge û wiha got: "Helbet me ji zû de daxwaza van çekan kiriye lê heta niha nedane me." Li gorî Mesrûr Barzanî, Pêşmerge li bakur, rojhilata û rojavayê Mûsilê pir pêşde çûye û bi hezaran kilometer ji destê DAIŞê derxistiye û artêşa Îraqê jî divê li aliyê başûr ve pêşde biçê. Wî rayedarê Başûrê Kurdistanê destnîşan kir ku divê Mûsil were dorpêçkirin da ku çekdarên DAIŞê nekaribin ji bajêr derkevin.

Mesrûr Barzanî her wiha diyar kir ku Pêşmerge naçe wan cihên ku ne di nav sînorên Kurdistanê de ne.

Kurdistan ji hemû demî zêdetir nêzikî serxwebûnê ye!

Kovara Înglîzî The Economist, di hejmara xwe ya herî dawî de li ser

serxwebûna Kurdistanê dibêje, serxwebûna Kurdistanê ji hemû demî zêdetir nêzikî bûye. Herwiha tekez dike ku, kes mîna kurdan dîmokrat nînin, dev ji wan berdîn bila serxwebûna xwe rabighînin. Kovara The Economist, di hejmara xwe ya vê hefteyê de li ser Kurdistanê nivîsek dîr-dirêj belav kiriye. Di nivîsê de behsa ragihandina dewleta kurdi dike. The Economist behsa Kurdistanê dibêje: Femandeyê eniya Guwêr-Mexmûrê û neviyê Mela Mistefa

Barzanî, Sîrwan Barzanî ji kovarê re gotiye: "Em pir li bendê man. 100 sal bi ser perçebûna me di navbera 4 şetanan de derbas bû, emê di nav du salan de serbixwe bibin."

Di nivîsê de behsa gotinên Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî yê li ser serxwebûnê jî hatiye kirin û li ser zarê wî wiha hatiye gotin: "Êdî dema wê hatiye ku em qedera xwe bi destê xwe kifş bikin. Em nikarin li bendê ku hinek din li ser qedera me biryar bidin." Di kovarê de gotinên Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî yê li ser serxwebûnê jî wiha hatine ziman: "Rewşa Mûsilê bi tevahî hatiye guhertin. Êdî mirov nikare vegere sîstema berê ji ber ku êdî serdestiya dewleta Îraqê nemaye. Netewa Îraqê nîne. Lê ti kes serxwebûnê pêşkêşî me nake divê em bistînin."

Nivîsa The Economistê wiha didome: "Nêçîrvan Barzanî vê yekê dizane ku Kurdistanê serbixwe û payinde ancax bi hevkarîya baş digel çiranên wê mîna Tirkiye û Îraqê re dibe. Nêçîrvan Barzanî dibêje, divê em berî

her kesî Îraqê razî bikin."

Li gorî kovarê, asta danûstandinên bazirganiyê yê Tirkiye û Herêma Kurdistanê derdora 8 milyar dolar e û nêzikî 100 hezar welatîyên Tirkiye li Başûrê Kurdistanê kar dikin.

Kovara The Economist ev jî aniyê ziman ku Herêma Kurdistanê "serbixwe ye lê nav lê nehatiye kirin. Herwiha tekez dike ku, kes mîna kurdan dîmokrat nînin, dev ji wan berdîn bila serxwebûna xwe rabighînin."

Di beşeke din a nivîsê de ku bi navê "Kurdan azad berdîn" jî wiha hatiye gotin: "Eger welatek bikaribe li ser piyên xwe bisekine û xwedan şiyane demokratîk be û xwedî li kêmîneyan derkeve divê serxwebûna xwe jî bidest bîne. Ji ber wê jî divê kurdên Îraqê serxwebûna xwe bi dengdanê (referandum) cardin piştrast bikin. Divê li kêleka şiyane aborî û demokratîk bikaribe di warê leşkerî de jî xwe biparêze lê piştî bizavên dijî Îran, Sûriye û Tirkiye negire...Kurd dixwazin welatekî wan hebe, ev jî heq kirine."

Operasyona hevbeş ya YPGê û Artêşê Tirk

Leşkerê Tirka û hêzên YPGê bi hev re operasyonek hevbeş pêkanî. Tirkiye bi operasyonek leşkerî ket nava axa Suriye û termê Silêman Şah û 38 leşkerên ku zerewanî li qebra Silêman Şah dikiran ji herêmê derx-

istin. Jialiyê medya Tirkî ve nixandinên cuda li ser vê operasyonê tene kirin. Li gora nûçeyaya ANF dibêje leşkerên Tirka û hêzên YPGê operasyonek hevbeş pêkanî û termê Suleyman Şah û 38 leşker ji herîmê xilas kirin anîn. Li gora gahdariyên berpirsên YPGê jî operasyona hevbeş çevîdin demjimêr 21.00 pêkhatiya.

"Tirkiyê 5 caran hevdîtin ligel YPG pêk anî"

Serkirdêyê PKK û femandarê giştî yê hêzên wê Murat Karayılan, di hevpeyvîneke xwe de

ligel ajanseke nêzikî partiya xwe got, di derbarê operasyona vegihestina gora Silêman Şah de, hevdîtin di navbera hikûmeta Tirkiyê û berpirsên kantona Kobanî de çêbûn. Li gor Karayılan, Tirkiyê 5 caran hevdîtin ligel PYD, YPG pêk anî. Endamê konyesaya KCK Karayılan dibêje, ji bo veguhastina tirba Silêman Şah, Tirkiyê destûr ji YPG û PYD xwest. Navborî eşkere dike ku ew hevdîtin di berjewendiya her du aliyên de ye, wê jî bo her du aliyên baş be, eger ew danûstandin berdeyam bikin wê bibe destpêkeke baş. Li ser daxuyaniya femandarê YPG li Kobanî ku gotibû, wan jî Tirkiyê hêviya spasiyê dikirin, Karayılan got, diyare ku di nava YPG de jî, saftiyek heye, yanî nikarin dîr bibînin û kûr bifikirin. Di derbarê dagîrkirina perçeyekî din ji axa Kobanî, ku wezîrê derve yê Tirkiyê Çavuşoglu gotibû, me ala Tirkiyê li ser perçeyekî din bilind kir, Karayılan got, gundê Aşmê axa Kobanî ye, mafê Tirkiyê tune ye bêje me ew derberda ev der girt, ew ne milkê bavê wan e.

Hêzên hevpeymaniyê 8500 çekdarên DAIŞê kuştine

Femandarê Femandariya Navendî ya Artêşa Amerîka aşkere kir ku, heta niha di êrîşên firokeyên hevpeymanan de 8500 çekdarên DAIŞê hatine kuştin. Duh Yekşemê di civîna ligel Wezîrê Bergirî yê Îraqê Xalid Ubeydî de, Femandarê Femandariya Navendî ya artêşa Amerîka Lweed

Osten di daxuyaniyekê de aşkere kiriye ku, heta niha di êrîşên firokeyên hevpeymanan de 8500 çekdarên DAIŞê hatine kuştin. Li gor daxuyaniyê hevbeş a her du aliyên civînê, her du aliyên gotûbêj li ser daketina asta morala çekdarên DAIŞê kirine û asta wê daketîna texmînkirine. Osten di wê civînê de gotiye: "Heta niha 8500 çekdarên DAIŞê hatine kuştin." Êrîşên ezamanî yê hevpeymanan bo ser pêgehên DAIŞê di Havîna borî de dsetpêkiriye ji dema ku, wê rêzaxistinê çend navçe ji Îraqê kontirlokirin. Femandarê Amerîkî aşkere jî kir ku, artêşa Amerîka du armancên wê hene, ya yekem alîkarîkirina Îraqê ji bo ku grûpên terorîst pêşdeçûna bêhtir nekin, ya duyem jî ewe derfetê bidin hêzên Îraqê daku karîna xwe biselmînin di jnavbirina tereorê de. Herwiha got jî: "Bi destxisitna wan du armancan, pêwîst dike ku di warê çakdarkirin û perwerdekirinê de, alîkariya Îraqê were kirin."

Îro sêşem 24.02.2014 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Mihemed Salim Elxeban Wezîrê Navxoya Iraqa Federal û şandekî li gel kir. Li hevdîtîne de rewşa siyasî û emnî ya Iraqê û ew tehdîden rûbirûyê pêkhatên Iraqê bune xistin ber behs û guftûgoyan û di derbarê êrîşên terorîstan û rewşa meydana ya bereyên rûbirûbûna terorîstan de axivîn.

Îro sêşem 24.02.2014 li Selahedîn birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê pêşwaziya Mihemed Salim Elxeban Wezîrê Navxoya Iraqa Federal û şandekî li gel kir. Li hevdîtîne de rewşa siyasî

Bexda dê sûd ji ezmûna Kurdistanê werbigre

û emnî ya Iraqê û ew tehdîden rûbirûyê pêkhatên Iraqê bune rewşa meydana ya bereyên rûbirûbûna terorîstan de axivîn.

xistin ber behs û guftûgoyan û di derbarê êrîşên terorîstan û Li vê hevdîtîne de Wezîrê Navxoya Iraqê rola Serok

Barzanî û hêzên Pêşmerge û serkeftin û qurbanîdana hêzên Pêşmerge li şerê dijî terorîstan de bilind nixand. Her wiha spas û pêzanînen xwe jî pêşkêşî Serok Barzanî û gelê Kurdistanê kir ku bûye penageha sedan hezar koçberên navxoya Iraqê û balkişand li ser wê yekê ku eve barekî girane ketiye ser milê Herêma Kurdistanê.

Hemahengiya di navbera dezgên emniyên Herêma Kurdistan û Iraqê mijareke dinê kombûnê bû û Wezîrê Navxoya Iraqê ji bilî balkişandina li ser serkeftinên Wezaretê Navxoya Herêma Kurdistanê, daxwaz kir

ku Wezaretê Navxoya Iraqê li bi pişeyî kirina karubar û erkên Wezaretê de sûd ji ezmûna Wezaretê Navxoya Herêma Kurdistanê werbigre.

Li beşekî dinê vê hevdîtîne de peywendiyên Herêma Kurdistan û Bexdayê hatin nixandin û tekez li wê yekê kirin ku pêwîste peywendî û diyalog û guftûgo di navbera her du aliyên de bi berdewamî hebê ji bo çarekirina kêşeyan û hevdû têgihîştina di navbera wan û hebûna dijminekî dirinde û hevbeşê wekî terorîstên Da'îş divê teşwîq û hana Hikûmeta Iraqî û Herêma Kurdistanê bide ku hemahengî û hevkarî û nêzîkbûna wan ya zêdetir hebê.

Civîna hevbeşa hikûmeta herêma Kurdistanê û nûnerên herêma Kurdistanê yên li Bexdayê, roja yekşemiyê 22.02.2015ê li Hewlêrê li avahiya civata wezîran hat saz kirin û tê de pirsên hilawîstiyên navbera Hewlêr û Bexdayê gotûbêj kirin. Di destpêkê de, beşdrên civînê peyameke qedirgirtin û sipasiyaê pêşkêşî xweragiriya pêşmergeyê Kurdistanê li bereyên şerê dijî terorîstan û tehemûla karmendên hikûmetê û tevaya kategoriyên civaka kurdistanî kir ku, di vê rewşa hesas û dijwar a ekonomî de xweragirt û piştevanî li hikûmeta herêma Kurdistanê dikan. Hikûmeta herêma Kurdistanê bi hûrgilî lihevhatina

Peyama civîna hikûmetê ya li gel nûnerên kurd yên Bexdayê

navbera herêma Kurdistan û hikûmeta federaliya Iraqê ya vê dawiyê zelal kir û pabendiya xwe bi cîbicîkirina wê lihevhatinê ku, ew lihevhatin di qanûna budceya hikûmeta federaliya Iraqê a sala 2015ê de hatiye tespît kirin, tekîd kir.

Civînê tekîd li ser wê yekê kir ku, hindêk arîşeyên teknîkî û lihevtenegihîştin li ser cîbicîkirina rêkeftinê digel hikûmeta Iraqê hatine holê û hindêk aliyên siyasî li Iraqê hene naxwazin ew lihevhatin bê cîbicîkirin û Hewlêr û Bexda ji bona nehêlana wan astengiyên dixebitin.

Di civînê de ew yek hat gotin ku, nûnerên kurd li parlamento û

hikûmeta federaliya Iraqê ji bona pabendbûna her du aliyên bi rêkeftina navbera her du

hikûmetan û berevpêşvebirina têkeliyên navbera Hewlêr û Bexdayê rola xwe bi timamî listiye. Serokê hikûmetê di civînê de got ku, ji bona gihîştî-

na rêya çareseriyeyê hevbeş û derçûn ji arîşeyên teknîkî û nehêlana xalên lihevnegehiştinê

amdene serdana Bexdayê bikin û di vî warî de tîmeke wezîrên kurd yên nav hikûmeta Bexdayê raspardin da danûstandina digel serokwezîrê Iraqê dest pê bikin.

Hikûmeta herêma Kurdistanê û nûnerên kurd yên li Bexdayê behsa giringiya cîbicîkirin û pabendbûn bi qanûna budceya sala 2015ê kir û hikûmeta herêma Kurdistanê ragehand ku, dixwaze hikûmeta federaliya Iraqê li gor qanûna budceya sala 2015ê miamileyê digel maf û pişka herêma Kurdistanê bike.

Di civînê de ji pilanekê pêtir ji bo çewaniya dabînkirina miasê pêşmerge û karmendên hikûmetê gotûbêj kir û biryar da karê pêşineyê hikûmetê bi lezginî dabînkirina mias be. Civînê biryar da ev civîn bi awayekî peryodîk her du mehan carekê bîn saz kirin û komîteyek ji bo hevahengiya navbera her du hikûmetan pêkhat.

Hulya Avşar çend tişt îttîraf kirin

Hunermanda Kurd Hulya Avşar, di programa xwe de di televîzyoneke tirkî de, behsa navê xwe yê rastîn, eşîret, malbat û bav û bapîrê xwe kir.

Hulya got: ez Kurd im, ji eşîreta Avşar im, navê min Malakan e, niha jî malbat ji min re dibêje Malakan, kesek nabêje Hulya, navê bavê min Elo ye, dapîra min navê wê Duduk e, navê bapîrê min jî Apo ye.

8 gund rizgar kirin 60 terorist kuştin

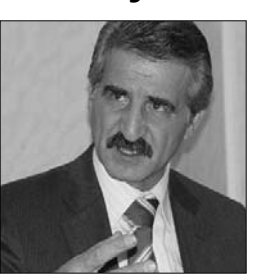
Fermandarê Hêzên Pêşmerge li nahyeya Sinûnê ragihand ku, di helmeteke berfireh ya Hêzên Pêşmerge de bo girtina gundên sînore Sinûnê karî 8 gundan rizgar bikin û 60 terorîstên wan kuştin. Raîd Bedirxan Hacî Mûsa Zêbarî Fermandarê Fewca 3 ya lîwaya 12 ya Hêzên Pêşmerge ji malpera KDP.info re ragihand: "Duhî Hêzên Pêşmerge li sînore nahiyeya Sinûnê êrîş kirin bo girtina çend gundekî din û heta derengiya şevê din 8 gundan ji terorîstên DAIŞê rizgar bikin û bi tundî

li çekdarên DAIŞê bidin." Raîd Bedirxan Hacî Mûsa Zêbarî wiha domand: "Di êrîşa Pêşmerge de, herî kêm 60 terorîstên DAIŞê hatin kuştin û bi dehan termên wan li cihê şer man."

Mela Bextiyar: YNK di rewşeke aloz de ye

Di van rojan de şerê daxuyaniyan di navbera endamên serokatî û polîtîbüroya Yekêtiya Niştîmaniya Kurdistanê (YNK) dest pê kiriyê û

hev du bi ajantî û sîxoriya welatên biyanî tawanbar dikan. Duhî (24.02.-2015) Mela Bextiyar berpîrsê desteya kargêriya polîtîbüroya YNKê daxuyaniyek da raya giştê û di wê daxuyaniyê de eşkere dika ku, YNK di nav rewşeke aliz de ye û metirsiyeye mezin li ser wê heye, Bextiyar di daxuyaniya xwe de diyar dika ku ji sedemê nebûna civînan û diyalogê roj bo rojê rewşa YNKê ber tîkçûnê diçe û dibêje divê komîteyên taybet bîn avakirin û lêkolînê li ser kirîza nava YNKê bikin û çareseriyên destnîşan bikin. Weke tê zanîn Cafer Mistefa endamê polîtîbüroya YNKê û Adil Murad serokê civata niştîmaniya YNKê hev du bi ajantîyê tawanbar kiribû û Cafer eşkere kiribû ku Nuri Malikî serokwezîrê berê yê Iraqê li ser daxwaza Adil Murad budceya herêma Kurdistanê û miasê karmendên hikûmeta Kurdistanê biriyê.

Li devera Şingalê hezek bi navê Heza Parastina Şingalê ji Kurdên ezidî hatibû avakirin.

Ev hêz li ser PKKê ve bû. Herweha têzanin ku li deverê hêzên Şîe jî bi navê Heşdî Şeibî hatine avakirin û ev hezek Irakiye û hukûmeta Merkezi ya Iraqê wan xwedî dika û miasên wan dide.

Hêza Parastina Şingalê ku ji Kurdên Ezidî pêktê, xwe tevî hêza Şîeya ya Iraqî kirin. Niha HPS jî bo beşek ji Heşdî Şeibî. Yanî bi awayekî din beşek ji heza Irakî.

Di vê derbarê de fermandarê HPS Heyder Şeşo dibêje: Em tu carî li dijî Kurdistanê û Pêşmerge nînin û got, em mîna pirekê ne di navbera hêzên Iraqê û Pêşmerge de. Herweha Şeşo di dax-

HPŞ tevî milîsên Şîe bûn

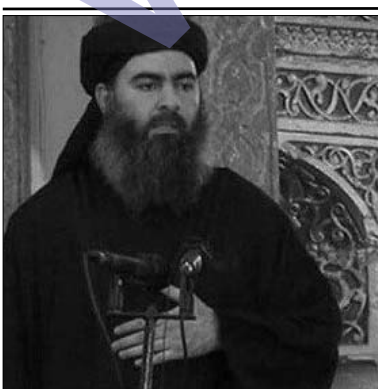
uyaniyek ku daye Rudawê jî dibêje: , tevlibûna şervanên me di nav Heşdî Şeibî de barê Herêma Kurdistanê sivik dika çimkî Herêma Kurdistanê di warê aborî

de wê gavê tengav e... Di rastiya xwe de tê zanin ku piştî şerê Dîşê dawî werê û DAIŞ jî herêmên Kurdistanê bê pakij kirin. Hukûmeta Nawendî û milîsên Şîe ji bo pêşmerge li herêmên Kurdistanê nemîne xwe amade dika ku şerê pêşmerge bike.

Hê ji niha ve li Kerkukê ji bo wê yekê alozî hene. Bi awayekî din tu cara Irak û hêzên hukûmeta nawendî ve girêdayî, naxwazin deverên di madeya 140 de bimîne di bin kontrola Pêşmerge de.

Ev hêza ku HPS tevlibûyî sibe dê şerê Pêşmergeyê Kurdistanê bike.

Gelo Bexdadî hat kuştin?

Navenda Nûçeyan – Hêzên hevpeymanîya navdewletî di encama êrîşên li dijî navendên DAIŞê li Iraqê de dibe ku Serokê rêxistinê Ebubekir el-Bexdadî hatibe kuştin. Li gorî nûçeya El Erabiye ku bi dehan serkîrde û çekdarên DAIŞê di encama bombebaranê balafirên hevpeymanîya navdewletî de li

bajarê Qayim li ser sînore navbera Iraq û Sûriyê hatin kuştin. Li gor zaniyariyên ku belav bûne, balafirên hevpeymanîyê şeva borî li got zaniyariyên îstixbaratê, 5 navendên DAIŞê li bajarê Qayim bombebaran kirin. Hat gotin ku di encama bombebaranê de bi dehan çekdar û serkirdeyên DAIŞê

hatine kuştin û di nava wan de serkideyên wek Ebû Muslim Elturkmanî, Ebû Muslim Elşîşanî, Ebû Ubeyde Elezawî û waliyê DAIŞê li Firatê Tamir Mihemed jî hene. El Erabiye li ser zarê çavkaniyek dibêjin, xelîfeyê DAIŞê Ebû Bekir Bexdadî ber wî cihê ku hat bombebaran kirin ve diçû. Herwiha hat gotin ku di encama bombebaranê de gelek termên çek-

darên DAIŞê di bin avahiyan wêrankirî de mane û DAIŞê ji bo derxistina wan terman û bihawarçûna birîndarên xwe ve, gelek çekdar ji Sûriyê anîne bajarê Qayimê 10ê Mijdara 2014an hatibû îdiakirin ku Bexdadî di encama êrîşek asmanî de birîndar bibû. Hin çavkaniyên nêzîkî rêxistinê DAIŞê jî li ser Twitterê ragihandibûn Bexdadî hatiye kuştin.

Sizin Şahınız Tamam da: Bizim Şahlarımız Nerede?

Onların Şahı ve Bayrağı : İlahi Adalet Bunu Kabul Etmez

Süleyman Şah Türbesi'nin Kobani'ye taşınmasıyla; Şeyh Said, Seyyid Rıza ve Said-i Kürdi'nin mezar yerleri meselesi gündeme geldi. Süleyman Şah Türbesi'nin Kobani'ye taşınmasıyla; Şeyh Said, Seyyid Rıza ve Said-i Kürdi'nin mezar yerleri meselesi gündeme geldi.

Selçuklu Sultanı Süleyman Şah'ın Fırat nehrini geçerken suda boğulması anısına yapılan türbe'nin üçüncü defa taşınması ve Batı Kürdistan'ın Kobani kentine taşınacak olması farklı tepkilere

sebebi oldu.

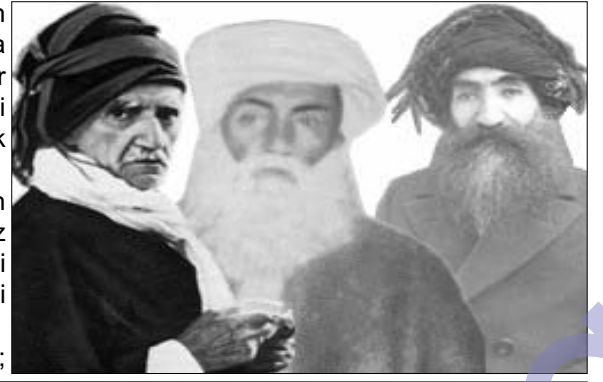
Süleyman Şah'ın naşının şu anda Urfa'da bulunması da manidar bulundu. Çünkü Said'i Kürdi, medfun bulunduğu Urfa ili Halil-ur Rahman Camii avlusundan aylar sonra, mezarı kazılarak saygısız bir şekilde gece yarısı bilinmeyen bir yere nakli hadisesi biliniyor.

Süleyman Şah'a o kadar değer veren Türkiye devletinin, üç önemli Kürdistan ve İslami şahsiyeti (Şeyh Said, Seyyid Rıza ve Said-i Kürdi) unutturmak için,

Kürdistan halkının milli bilincinin yok edilmesi maksadıyla naaşlarının saklanması ve mezar yerlerinin halktan ve kanuni varislerden gizlenmesi çok manidar bulunuyor.

Bugünlerde Kürdistan halkının sorduğu soru şu: Sizin şahınız tamam da, bizim şahlarımız; yani Şeyh Said, Seyyid Rıza ve Said-i Kürdi nerede?"

Bizim Şahımız ile Bayrağımız;

İŞİD, Mezopotamya kültürünü yok etmeye devam ediyor

Ele geçirdiği yerlerin kültürüne ve geleneğine ait mekanları yıkmasıyla bilinen İŞİD örgütünün, Musul'da bir müzede heykelleri yıktığı görüntüler ortaya çıktı. BasNews/Haber Merkezi - Ele geçirdiği yerlerin kültürüne ve geleneğine ait mekanları yıkmasıyla bilinen İŞİD örgütünün, Musul'da bir müzede heykelleri yıktığı görüntüler ortaya çıktı. Aylardır

Suriye ve Irak bölgesinde binlerce insanın ölümüne milyonlarca insanın yerinden yurdunda göç etmesine sebep olan İŞİD örgütü, işgal ettiği şehirlerde bulunan kültürel ve tarihi mirasları da yok ediyor. İŞİD'in son olarak Musul'da bir arkeoloji müzesinde heykelleri yıktığı görüntüler de bu durumu kanıtıyor. Basına yansıyan fotoğraflarda İŞİD mensu-

plarının Nineveh Müzesi olduğu iddia edilen müzede heykelleri yıktığı görülüyor. İŞİD mensupları, ellerindeki çekiçlerle heykelleri yerle bir ediyor. Müze içerisindeki heykelleri tek tek yok eden İŞİD mensupları daha önce de Musul'da 10 binden fazla kitabın, en az 700 nadir el yazmasının bulunduğu Musul Kütüphanesi'ni yakmıştı. (r.z)

Irak ordusu, İŞİD'e karşı geniş çaplı operasyonlara hazırlanıyor. Irak Savunma Bakanı el-Ubeydi, hazırlıkları yerinde görmek için Selahaddin iline bağlı Tacı bölgesindeki askeri birlikleri ziyaret etti.

BasNews/Haber Merkezi - Irak ordusu, İŞİD'e karşı geniş çaplı operasyonlara hazırlanıyor. Irak Savunma Bakanı el-Ubeydi, hazırlıkları yerinde görmek için Selahaddin iline bağlı Tacı bölgesindeki askeri birlikleri ziyaret etti.

Bakan Ubeydi, İŞİD'e karşı savaşmak için konuşlandırılan Tacı'deki askeri birlikleri denetledi. Ubeydi, burada komutanlarla toplantı yaparak, operasyon hazırlıkları ve sıkıntılı bölgel-

Irak ordusu, İŞİD'e karşı operasyona hazırlanıyor

erdeki güvenlik durumuna ilişkin bilgi aldı. Ubeydi ve komutanların, harita üzerinde çalışmaları dikkati çekti. Selahaddin ve çevresindeki İŞİD militanlarına yönelik başlatılması beklenen operasyon hazırlıklarını da inceleyen Ubeydi, komutanlarla hareket sırasında kullanılacak askeri mühimmat ve diğer ihtiyaçları konuştu. Irak ordusu ve Şii milislerden oluşan Halk Topulukları'nın, uzun süredir İŞİD'in elinde bulunan Selahaddin ilini kurtarmak için operasyon hazırlığında olduğu biliniyor. Savunma Bakanı Ubeydi, daha önceki açıklamalarında, kent ne-

zaman kurtarılacağına ilişkin tarih vermekten kaçınmıştı.

Duleym, Zobe, Cubur, Akidat, Beni Temim ve Kaysiyyun aşiret

Bağdat'ın kuzeyindeki Selahaddin iline bağlı Tacı bölgesinde Sünni Meşahide,

mensupları yaşıyor. Tacı, ABD'nin 2003'teki işgalinden sonra en çok Amerikan savaş

uçlarının düşürüldüğü bölge olarak biliniyor. BM'nin 2003 yılı verilerine göre bölgenin nüfusu 300 bin civarında. Tacı Askeri Üssü'nün bulunduğu bölge, eskiden tank yapımında kullanılan malzemelerin üretildiği en büyük askeri fabrikaya sahipti. Irak'ta İŞİD'in 10 Haziran'da Musul'u ardından diğer bazı bölgeleri ele geçirmesiyle başlayan çatışmalar devam ediyor. Şii milislerin de içerisinde yer aldığı Irak ordusuyla Peşmerge Güçleri, İŞİD'in elindeki toprakları kurtarmak için operasyonlar düzenliyor. ABD'nin öncülüğündeki koalisyon güçleri de Irak ordusu ve Peşmerge Güçleri'ne havadan destek veriyor. (r.z)

YPG: TSK ile birlikte mevzilendik

"Şah Fırat Operasyonu"na 200 YPG'linin katıldığını, stratejik yerlerde, YPG ve Türk askerinin beraber mevzilendiğini belirtildi. Şah Fırat Operasyonu'na katılan üç komutandan biri olan Kobani'nin YPG komutanı Dijvar Xebat, merak edilen ayrıntıları Cumhuriyet gazetesine anlattı.

Operasyondan 4 gün önce haberdar olduklarını belirten Xebat, "Operasyona 200 YPG ile 40 Türk askeri katıldı" dedi.

Stratejik yerlerde YPG ve Türk askerinin beraber mevzilendiğini ifade eden Xebat, Türkiye'nin yapılan işbir-

liğini reddetmesine tepki gösterdi. Dijvar Xebat, "Çok basit bir anlatımla, Türkiye bizden Süleyman Şah Türbesi ile ilgili olarak yardım istedi. 2 YPG'li ve bir YPJ'li olmak üzere operasyonu bizim taraftan koordine ettik. Üç komutandan biri bendim. Türk askerleriyle de

koordineliydik" şeklinde konuştu. Xebat, Türkiye'nin yaptığı değerlendirmelere dikkat çekerek, "Biz insanlık görevimizi yerine getirdik. Ancak gerçekleri de olduğu gibi dile getirmek gerekir. Türk tarafı ve YPG olarak birlikte bir operasyon yaptık. Türkiye'ye yardımcı olduk. Bize teşekkür edilmedi" dedi.

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, ABD ve diğer dünya ülkelerini İran'ın nükleer silah geliştirmesini önlemeye çalışmayı bırakmakla suçladı. İsrail'de konuşan Netanyahu, ABD ve diğer ülkelerin "İran'ın birkaç yıl içinde birçok nükleer silah için malzeme üretecek kapasiteyi giderek geliştirecek olmasını kabul etmekle" suçladı. "Beyaz Saray'a ve ABD başkanına saygı duyuyorum" diyen Netanyahu, "Ancak hayatta kalıp kalmayaca-

çağımızı belirleyecek denli önemli bir meselede, İsrail için bu kadar büyük bir tehlikeyi önleyecek herşeyi yapmalıyım" diye konuştu. ABD İran ile nükleer

İsrail: ABD İran'ın nükleer tehdidi ile mücadeleden vazgeçti

görüşmeleri sürdürüyor ve İma rejimi üzerinde daha fazla yaptırım uygulanması konusundaki çağrılarını reddetmiş durumda. ABD Dışişleri Bakanı John Kerry ise, Cenevre'de nükleer görüşmelerin son gerçekleşen turundan dönüşte, Netanyahu'ya yanıt vererek, başbakanın bakış açısının doğru olmadığını söyledi. Kerry, Tahran ile yürütülen müzakereleri

eleştirmek için henüz erken diyor. Netanyahu önümüzdeki hafta ABD'yi ziyaret edecek ancak Başkan Barack Obama ile görüşmeyecek. Beyaz Saray, iki liderin görüşmeme nedeni olarak uzun zamandır uygulanan bir siyaset gereği seçimlerin yaklaştığı ülkelerde liderlerle ikili görüşme yapmama geleneklerini neden olarak gösterdi. İsrail Mart

ortasında seçimler için sandık başında olacak. Cumhuriyetçi liderler Netanyahu'yu KONGRE'ye seslenmesi için davet etti, ancak bu davet Demokratları kızdırdı. Beyaz Saray'dan bir yetkili, ABD - İsrail arasındaki ilişkileri Cumhuriyetçi Parti ile Netanyahu'nun Likud partisi arasındaki ilişkiye indirgeme tehlikesine dikkat çekti.

Van, Hakkari, Muş, Bitlis, Şırnak gibi illerin ticaret odalarının ticari ilişkiye hız kazandırmak için yakın bir dönemde bir heyet oluşturacakları öğrenildi. Bir süredir İŞİD'in eylemlerini gerekçe göstererek ticari ilişkilerini askıya alan Kürt illerindeki ticaret ve sanayi odaları, önümüzdeki günlerde heyet olarak Kürdistan Bölgesi'ni ziyaret edecek.

Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Van Ticaret Odası, İŞİD'in

Kürdistan Bölgesi'yle ticaret hız kazanacak

Musul'u işgalinden önce Kürdistan Bölgesi'ni ziyaret ederek başkent Erbil'de bir rehberlik ofisi açmıştı. Ofis üzerinden ticari ilişkilerin geliştirilmesi hedeflenirken, İŞİD'in Musul, Şengal ve ardından Kobani'yi işgal etmesi gündeme geldi. Bölgeden yaşanan olaylara, Türkiye'nin Kürdistan Bölgesi ile o zamana kadar iyi olan ilişkilerinde de sıkıntılar meydana gelince bu durum ticaret

odalarının da ilişkileri askıya almasına yol açtı. Ancak İŞİD'in gerilemesi ve Türkiye'yle ilişkilerin yeniden düzelmesi Kürt illerindeki tüccarları da harekete geçirdi. Van, Hakkari, Muş, Bitlis, Şırnak gibi illerin ticaret odalarının ticari ilişkiye hız kazandırmak için yakın bir dönemde bir heyet oluşturacakları öğrenildi. Rüdaw'a konuşan Hakkari Ticaret ve Sanayi Odası (HATSO) Başkanı Servet Taş, bir

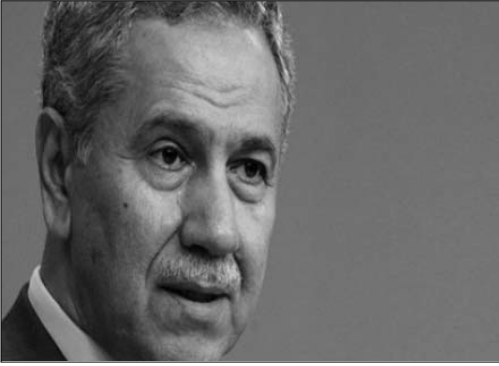
ay içinde Kürdistan Bölgesi'ne heyet olarak gideceklerini söyledi. Kürdistan Bölgesi ile ticaretin önemine değinen Taş, "Havaların ısınmasıyla birlikte Kürdistan Bölgesi'ni ziyaret edeceğiz. Burayla yapılacak ticaret sadece Hakkari'yi, Van'ı, Şırnak'ı ilgilendirmiyor, tüm bir bölgeyi ilgilendiriyor. Bu tür bir ilişki bölge ekonomisine büyük bir katkı yapacak" diye konuştu. Çukurca Sınır Kapısı'nın

bitme aşamasında olduğu bilgisini veren Taş, sınır kapılarının da işler hale gelmesiyle Kürdistan Bölgesi ile yapılacak ticarette kapasitenin katlanarak yükseleceğini ve ticari ilişkilerin büyük bir turist patlamasına da yol açacağını kaydetti.

Bülent Arınç: Öcalan gücünü gösterebilir

Türkiye Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Kandil'in Öcalan'ın açıklamalarını veto ettiğini savundu. Arınç Öcalan'ın, HDP ve Kandil üzerindeki gücünü göstermesi gerektiğini söyledi. Arınç, HDP ile hükümetin yanyana bir açıklama yapmasının sözkonusu olamayacağını belirtti. BasNews/Haber Merkezi – Türkiye Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, Kandil'in Öcalan'ın açıklamalarını veto ettiğini savundu. Arınç Öcalan'ın, HDP ve Kandil üzerindeki gücünü göstermesi gerektiğini söyledi. Arınç, HDP ile hükümetin yanyana bir açıklama yapmasının sözkonusu olamayacağını belirtti. A Haber televizyonuna konuşan Arınç, Çözüm Süreci konusunda HDP'nin sorumlu hareket etmediğini söyledi. HDP'nin İmralı ile Kandil arasında "kuryelik"ten öte görev üstlenmesi gerektiğini söyleyen Arınç "HDP Cemil Bayık veya Murat Karayılan ağzıyla nasıl konuşabilir?" diye sordu. Arınç, Kandil'in itirazıyla

gücünü HDP üzerinde, Kandil üzerinde gösterebilir. İmralı'ya gidenlerin profili belki değiştirilecek. Bu yolu aşmak varken, öbür taraf silahını göstermesin" dedi. Başbakan Yardımcısı, Kandil'in Öcalan'ın taleplerini dikkate almadığını belirtti. Arınç, Kandil ve İmralı arasındaki görüş ayrılığının bir 'danışıklı dövüş' olabileceğini de ima etti, "Bu çelişkileri gidermek HDP'nin işidir" dedi.

'Ortak açıklama sözkonusu değil'
Bülent Arınç hükümetle HDP

destek olamayacağını bildirence, sayfanın kapanması gündeme geldi.

Rûdaw'a konuşan sayfa yöneticisi Xoşewi Mela İbrahim, "Ruslar'ın en büyük sorunu, Kürdistan'la ilgili enformasyon eksikliği. Bu yüzden de Rusça yayın yapan bir sayfa yapmayı düşündük. Bunun yanında zaman zaman bazı gazetecileri kendi adımıza Kürdistan'a götürüp bilgi almalarını sağladık" dedi. Web sayfalarının güncel olmasından dolayı Rus medyası için önemli bir kaynak olduğunu belirten Xoşewi Mela İbrahim, "Kürdistan'da IŞİD'le süren savaşla ilgili Rus medyasının kaynağı

insanlar sayfamızı takip ediyor" diye konuştu. Kürdistan'ın dört

heyetinin çözüm sürecine dair ortak açıklama yapmasının sözkonusu olmadığını belirtti. Arınç, açıklamanın nasıl yapılması gerektiğine dair yöntemi de şöyle anlattı: "Öcalan'ın bildirdiği haberlerin Kandil tarafından kabul edilmesine dair açıklama yapması ve hükümetin bunu uygun bulduğunu açıklaması lazım. Yan yana ortak açıklama sözkonusu değildir. Sizin bunları kabul ettiğinizi söyledikten sonra hükümetin 'Biz de böyle söylüyoruz, yapılacaklar bunlardır' demesi lazım." Arınç, HDP Eş Başkanı Selahattin Demirtaş'ın Çözüm Süreci'nde üzerinde uzlaşma aranan taslak metindeki 10 maddeye ilgili açıklamalarını da değerlendirdi. Sözkonusu maddelerin yapısal değişiklikler içerdiğini belirten Arınç, "Bunları yazmak kolay da gerçekleşmesi bugünden yarına olmaz, bunu Öcalan da biliyor. Felsefe içeriyor bunlar." ifadelerini kullandı. (r.z)

'Bağdat, Kürdistan bütçesini göndermek zorunda'

Irak Parlamentosu üyesi Adil Nuri, Bağdat hükümetinin başka seçeneği kalmadığı için yakın bir zamanda Kürdistan Bölgesi'nin bütçesini göndermek zorunda olduğunu söyledi. BasNews/Haber Merkezi – Irak Parlamentosu üyesi Adil Nuri, Bağdat hükümetinin başka seçeneği kalmadığı için yakın bir zamanda Kürdistan Bölgesi'nin bütçesini göndermek zorunda olduğunu söyledi. IŞİD'e karşı savaşta Bağdat'ın Kürdlerle ihtiyacı olduğunu vurgulayan Irak Parlamentosu üyesi Adil Nuri, "Irak ordusu IŞİD'e karşı savaşmıyor ve ilerleyemiyor. Musul ve diğer bölgelerin IŞİD işgalinden kurtulması için merkezi Bağdat hükümetinin Kürdlerle ihtiyacı var. Kürdler, hükümetten çekilip Başbakan İbadi'yi destekelemese Irak büyük bir krizin içine sürüklenebilir" dedi.

Kürdler Irak'la beraber hareket etmezse Irak'ın çökmesi kaçınılmaz. Irak hükümetinin "Para yok" demesinin gerçeği yansıtmadığını dile getiren Irak Parlamentosu üyesi Adil Nuri, "IŞİD saldırıları ve petrol fiyatları düşmesine rağmen Bağdat bankalarında para var. Irak hükümetinin para sorunu yok ve merkezi Bağdat hükümeti Kürdistan Bölgesi'nin bütçesini göndermek zorunda" değerlendirmesinde bulundu. (r.z)

Moskova (Rûdaw) – Kürdistan Troçke Ru (<http://kurdistan.ru>) web sayfası Rusça yayın yapan tek Kürt sayfası ve 15 yıldır yayınlarını aralıksız sürdürüyor. Sayfanın yöneticileri, Rusya'daki Kürtler'in sesi oldukları gibi Rus Hükümeti için ise bir haber kaynağı olduklarını belirtiyor. Ancak Kürdistan Bölgesi'ndeki krizin etkilediği bu sayfa, şimdilerde kapanma tehlikesiyle karşı karşıya.

Rusya'daki birçok gazeteci, siyasetçi ve kurum, Kürtler'le ilgili haber ve güncel bilgilere bu sayfadan ulaşabiliyor.

Daha önce Kürdistan Bölgesi Hükümeti Temsilciliği'nin desteklediği sayfa, daha sonra Kürdistan Demokrat Partisi Dış İlişkiler Ofisi'nden (KDP) yardım almaya başladı. Ancak KDP Ofisi, sayfa yöneticilerine artık

Rusya'daki Kürtler'in sesi: KURDISTAN.RU

destek olamayacağını bildirence, sayfanın kapanması gündeme geldi. Rûdaw'a konuşan sayfa yöneticisi Xoşewi Mela İbrahim, "Ruslar'ın en büyük sorunu, Kürdistan'la ilgili enformasyon eksikliği. Bu yüzden de Rusça yayın yapan bir sayfa yapmayı düşündük. Bunun yanında zaman zaman bazı gazetecileri kendi adımıza Kürdistan'a götürüp bilgi almalarını sağladık" dedi. Web sayfalarının güncel olmasından dolayı Rus medyası için önemli bir kaynak olduğunu belirten Xoşewi Mela İbrahim, "Kürdistan'da IŞİD'le süren savaşla ilgili Rus medyasının kaynağı

insanlar sayfamızı takip ediyor" diye konuştu. Kürdistan'ın dört

parçasında olup bitenleri okuyucularına aktaran sayfa, zaman zaman siber saldırı ve tehditlere de maruz kalıyor. Mela İbrahim, Tahran'daki yetkililerden tehdit aldıklarını, say-

falarının Türk hackerler tarafından 4 defa hacklendiğini ifade etti. Mela İbrahim, web sayfalarının Rus işadamlarının Kürdistan Bölgesi'ndeki yatırımları için bir rehber misyonu oynadığını ve Kürdistan-Rusya arasında bir tanıtım merkezi haline geldiğini söyledi. Çin'den bir web sayfasının kendileriyle iletişime geçtiğini ve Kürdistan Troçke Ru benzeri bir Çinçe sayfa oluşturma önerisinde bulunduğunu belirten Mela İbrahim, "Öneriyi Kürdistan yetkililerine ilettik ancak şimdilik ne Çinçe ne de Rusça'ya ihtiyaçları olduğunu belirttiler" diye konuştu. Mela İbrahim son olarak, "Onlar, bütün dünyanın Kürtçe bildiğini düşünüyor ama biz bile doğru düzgün Kürtçe bilmiyoruz. Rusya Kürtleri konuştuğumuz Kürtçe'yi bir kerede anlamıyor" dedi.

Newroz'un startı Suroç'ta verilecek

HDP Merkez Yürütme Kurulu, Newroz programını açıkladı. Programa göre, Newroz kutlamalarının startı 17 Mart günü Suroç'ta verile-

cek ve 21 Mart günü ise tek kutlama Amed'de yapılacak. HDP Merkez Yürütme Kurulu, Newroz programını açıkladı. Programa göre, Newroz kutlamalarının startı 17 Mart günü Suroç'ta verilecek ve 21 Mart günü ise tek kutlama Amed'de yapılacak.

2015 yılı Newroz hazırlık çalışmaları başladı. HDP Merkez Yürütme Kurulu, tüm il ve ilçe örgütlerine gönderdiği genelgede, Newroz programını açıkladı. 90 civarında il ve ilçede merkezi planlama çerçevesinde 17-22 Mart tarihleri arasında kitlesel mitinglerin yapılması öngörüldüğü, Newroz startının 17 Mart günü

Suroç'ta yapılacak kitlesel bir mitingle verileceği belirtildi. Newroz kutlamalarının 21 Mart günü Amed'de, 22 Mart günü ise İstanbul ve İzmir gibi kentlerde kutlanacağı öğrenilirken, şimdiden HDP bünyesinde İl Newroz Komisyonları oluşturuldu.

Merkezi Newroz kutlamalarının yapılagı yerler ve tarihleri şöyle:

- 17 Mart: Suroç
- 18 Mart: Bitlis, Ağrı, Hakkari, Cizre, Kızıltepe, Silvan, Çınar, Varto, Erciş, Hilvan, Karakoçan, Ovacık, Tekman, Özalp, Bulanık, Karacöban, Halfeti, Uludere, Kahta.
- 19 Mart: Şırnak, Iğdır, Malatya, Bingöl, Aydın, Kocaeli, Urfa, Batman, Maraş, Dersim, Kırşehir, Muğla, Bismil, Ardahan, Ergani, Nusaybin, Yüksekova, Doğubayazıt, Kurtalan, Tatvan; Hınıs, Başkale, Mazıdağ, Digor, Karayazı, Norşin, Tutak, Cihanbeyli, Kağızman.
- 20 Mart: Van, Siirt, Mardin, Kars, Elazığ, Adıyaman, Erzincan, Erzurum, Antalya, Osmaniye, Yalova, Çanakkale, Lice, Siverek, Ceylanpınar, Malazgirt, Patnos, Diyadin, Beşiri, Kozluk, Bozova, Hizan, İdil, Tarsus, Kulu, Haymana, Dilovası, Silopi.
- 21 Mart: Amed
- 22 Mart: İstanbul, Bursa, İzmir, Manisa, Adana, Mersin, Hatay, Antep, Konya, Ankara, Denizli.

Rusya'da Kürt konferansı

Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi Enstitüsü, Rusya'nın başkenti Moskova'da Kürt sorunuyla ilgili

bir konferans yapılacaktır. Rûdaw'a konuşan Kürt Halkı ile Dayanışma ve İşbirliği Derneği Başkanı Yuriy Nebiyev, Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi Enstitüsü tarafından konferansla ilgili bilgilendirildiğini ve Mart ayının başında genelde Ortadoğu, özelde ise Kürtleri konu alan bir konferansın düzenleneceğini söyledi. Ezidi Kürt aktivisti Yuriy Nebiyev, konferansın Ruslar'ın Kürt sorunuyla yakından ilgilendiğini gösterdiği olduğunu ifade etti.

Sovyetler Birliği'nden bu yana çoğu Ezidi olmak üzere çok sayıda Kürt Rusya'da yaşıyor. Ağustos ayında IŞİD'in Şengal'e (Sincar) saldırmasıyla Kürtler, Rus medyasının başlıca gündem

maddelerinden biri haline geldi. Şengal'de kanton yönetimi oluşturulması tartışmasıyla ilgili

olarak da Yuriy Nebiyev, "Şengal'de kanton yahut bir otonominin oluşturulmasına tümten karşıyım. Çünkü milletimiz yıllardır ulusal bir devlet için mücadele veriyor" dedi.

Yıllardır başta Ezidiler olmak üzere yurtdışındaki Kürtler'in diplomatik ve siyasi çalışmalar yürüttüğünü belirten Nebiyev, kanton ve otonomi tartışmasında bu insanların fikrinin sorulmadan ortaya atılmasını eleştirdi.

В период начавшегося с 1988-го года армяно-азербайджанского, нагорно-карабахского конфликта одним из самых ужасных, трагичных, имеющих очень мало аналогов в истории событий был геноцид, произошедший в Ходжалы - одном из древнейших поселений в Карабахе. Ходжалинская трагедия стоит на одном уровне с трагедиями Хатыни, Хиросимы - самыми страшными и творимыми с самой ужасной жестокостью трагедиями XX века. Ходжалы находится в 14 км к северо-востоку от города Ханкенди. До кровавой трагедии 1992 года численность населения Ходжалы составляло 7 тысяч человек. Изгнанные армянами в период известных событий из Армении, соседнего Ханкенди многие азербайджанцы и изгнанные из Ферганы в 1989 году турки - месхетинцы также поселились там.

В ночь с 25-го на 26 февраля 1992-го года армянские вооруженные отряды при поддержке расположенного в городе Ханкенди 366-го мотострелкового

ХОДЖАЛИНСКАЯ ТРАГЕДИЯ

полка бывшего СССР напали на безоружный и незащищенный город Ходжалы. Сначала город

с четырех сторон был окружен армянскими войсками, после этого Ходжалы был сильно и беспощадно обстрелян из артиллерии и тяжелой военной техники, за короткое время в городе произошел пожар, город был полностью окутан пламенем. Защитники города и мест-

ное население были вынуждены покинуть город. К 5 часам утра 26 февраля город был

захвачен армянскими оккупантами. За одну ночь древний Ходжалы был сравнен с землей. Местные жители, вынужденные покинуть город, убежали в горы, в леса. Везде вооруженные армяне расстреливали мирное население, беспощадно расправлялись с ними. Таким обра-

зом, в холодную, снежную февральскую ночь много девушек и женщин попали в плен, стали заложницами. Сколько бы людей убегая от армянского оружия, не бежали в леса, в горы, большинство из них погибли от холода, мороза... В результате зверства преступных армянских войск из числа населения Ходжалы 613 человек были убиты, 487 человек стали калеками, 1275 мирных жителей - старики, дети, женщины попав в плен, были подвергнуты уму не постижимым армянским мучениям, оскорблениям и унижениям. О судьбе 150 человек до сих пор ничего неизвестно. Это был настоящий геноцид. Из 613 человек, убитых в Ходжалы, 106 были женщины, 63 дети, 70 старики. В Ходжалинской трагедии 8 семей было полностью уничтожено, 24 ребенка потеряли обоих родителей, а 130 детей - одного из родителей.

В этом преступлении 56 человек были убиты с особой жестокостью и беспощад-

ностью. Они были заживо сожжены, им отрубили голову, сдирали кожу с лица, были выколоты глаза у младенцев, животы беременных женщин были вскрыты штыками. Армяне оскорбляли даже мертвых... Азербайджанское государство и его народ никогда не забывает и никогда не забудет Ходжалинскую трагедию. Президент Азербайджанской Республики Гейдар Алиев 1 марта 1994-го года издал об этом специальный указ. Постановлением Милли Меджлиса (Национального Собрания) Азербайджанской Республики 26 февраля объявлено "Днем Ходжалинского геноцида и национального траура", об этом сообщено всем международным организациям. 25 февраля 1997-го года Президент Азербайджанской Республики Гейдар Алиев издал Указ "Об объявлении минуты молчания в память о жертвах Ходжалинского геноцида". Ежегодно 26 февраля глава государства обращается к народу в связи с "Ходжалинским геноцидом".

В ПРЕДДВЕРИИ ГЕНОЦИДА В ХОДЖАЛЫ В АСТАНЕ ПЕРЕИМЕНОВАЛИ УЛИЦУ КРАСНОГО ПАЛАЧА МИРЗОЯНА

Маслихат восстановил историческую несправедливость. В Астане, в преддверии 23-й годовщины геноцида азербайджанцев в Ходжалы, официально переименована улица красного палача Мирзояна. Об этом Vesti.Az передает со ссылкой на Евразийский университет. Вчера, 24 февраля, на внеочередной сессии маслихата г. Астана из четырнадцати рассматриваемых вопросов вторым стоял вопрос о присвоении наименований отдельным улицам и переименовании некоторых улиц и переулков города Астана. Среди них - переименование улицы Левона Мирзояна в улицу известного казахстанского ученого Каныша Сат-

паева. Стоит отметить, что Казахской республиканской ономастической комиссией еще в конце июня 2014 года было принято решение: одну из центральных улиц г. Астана переименовать в улицу Каныша Сатпаева. Тогда член республиканской ономастической комиссии, проректор ЕНУ Дихан Камзабекулы, назвав решение «восстановлением справедливости», сделал акцент на том, что поддержано предложение жителей Астаны о переименовании улицы Левона Мирзояна. «Историками доказано - Мирзоян способствовал уничтожению представителей казахской интеллигенции», - сказал тогда Дихан Кам-

забекулы. Однако потом наступило затишье. Понятное дело -

требовались определенные формальности, которых было не избежать. Вместе с тем, в том же году, весной, самому

известному казахстанскому ученому - Канышу Сатпаеву, одному из основателей советской металлогенетической науки исполнилось 115 лет. Юбилей, который был отмечен с особой скромностью, прошел незаметно, разве что в очередной раз

которое должно было свершиться. Но не свершилось. И вот вчера, 24 февраля, к огромному удовлетворению казахской интеллигенции, общественности, внеочередной сессией маслихата г. Астана вновь были подняты имена тех, кто в независимость, целостность, современный интеллектуальный рост Казахстана буквально высек, словно в камне свои имена. Напомним, что в Алматы переименование улицы Мирзояна натолкнулось на глухое непонимание со стороны некоторых ученых, которые начали говорить о какой-то «исторической ответственности». Разве может быть иная ответственность перед потомками, как не стереть с лица земли упоминание о палачах казахского народа? Надеемся, что почин столицы Казахстана будет поддержан и в Алматы, и в других городах страны.

БАКУ /Trend/ - Сенат (верхняя палата) законодательного собрания штата Аризона (США) принял резолюцию, признающую события в Ходжалы геноцидом. Об этом говорится в сообщении Генерального консульства Азербайджана в Лос-Анджелесе, распространенном в четверг.

В резолюции отмечается, что армянские вооруженные формирования в ночь с 25 на 26 февраля 1992 года оккупировали азербайджанский город Ходжалы, убили более 600 мирных жителей, ранили около одной тысячи и взяли в заложники более 1200 человек. В документе со ссылкой на соответствующий отчет организации "Human Rights Watch" подчеркивается, что геноцид в Ходжалы является самой крупной резней, учиненной армянами в ходе нагорно-карабахского конфликта. В резолюции говорится, что ряд стран мира и штатов США принял соответствующие резолюции, осуж-

Американский штат Аризона признал события в Ходжалы геноцидом

дающие эту резню. В документе особо отмечается, что преступники, виновные в этой трагедии, до сих пор не понесли заслуженного наказания. Кроме того, в резолюции подчеркивается, что Нагорный Карабах и семь прилегающих к нему районов, или 20 процентов территории Азербайджана, все еще находятся под оккупацией Армении. Совет безопасности и Генеральная Ассамблея ООН приняли соответствующие резолюции, в которых осуждается оккупация Арменией азербайджанских земель, говорится в документе. В резолюции отмечается, что Сенат штата Аризона признает Ходжалинскую трагедию геноцидом и чтит память ее жертв. Резолюция была вручена генеральному консулу Азербайджана в Лос-Анджелесе Насими Агаеву, принявшему участие в пле-

нарном заседании Сената штата Аризона. Указанная резолюция является первым официальным документом, принятым штатом Аризона, в связи с признанием событий в Ходжалы геноцидом. Таким образом, число штатов США, признавших трагедию в Ходжалы геноцидом, достигло 16. 25-26 февраля 1992 года армянскими вооруженными формированиями при поддержке расквартированного в Ханкенди 366-го российского мотострелкового полка против жителей азербайджанского города Ходжалы был осуществлен акт геноцида. В результате кровавой расправы над мирным населением было убито 613 человек, 487 человек было ранено, 1275 взято в плен. Многие из них не вернулись из плена, об их судьбе ничего не известно. После вывода 366-го полка из

Ханкенди военная техника, принадлежавшая ему, в основном досталась армян-

ским сепаратистам. Конфликт между двумя южно-кавказскими странами возник в 1988 году ввиду территориальных претензий Армении к Азербайджану. Нагорный Карабах и семь прилегающих к нему районов - 20 процентов территории Азербайджана - находятся под оккупацией вооруженных сил Армении. В мае

1994 года стороны достигли режима прекращения огня, и до сих пор под эгидой Минской группы ОБСЕ и при сопредседательстве России, Франции и США ведутся пока еще безуспешные мирные

переговоры. Принятые Советом безопасности ООН четыре резолюции по освобождению оккупированного Нагорно-Карабахского региона и прилегающих к нему территорий до сих пор не выполняются Арменией.

(Текст: Улькяр Дуньямалиева. Редактор: Константин Шапиро)

ДИПЛОМАТ

№ 8 (299) 23 февраля - 1 март 2015 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Президент Курдистана: В Киркуке нет других войск, кроме пешмерга

Вчера президент Курдистана Масуд Барзани прибыл в Киркук для визита в спорный город, постоянно подвергающийся нападкам боевиков "Исламского государства" (ИГ).

Во время своего первого в этом году визита в спорный город, постоянно подвергающийся нападкам боевиков "Исламского государства" (ИГ), Барзани заявил журналистам, что никаким военным группам, кроме пешмерга, в том числе шиитской милиции, не будет позволено войти в Киркук. "Киркук является действительно важным для нас, так же, как для ИГ", сказал он. Барзани также заявил, что Региональное правительство Курдистана не пожалеет усилий для освобождения пешмерга, ставших заложниками ИГ.

На этой неделе "Исламское государство" обнародовало видеозапись 17 пешмерга, которых везли в клетках по улицам контролируемого боевиками города Хавиджа. "Если ИГ решат сделать их мучениками, они заплатят за это высокую цену", сказал Барзани.

Премьер-министры Турции и Курдистана обсудили двусторонние отношения между Эрбилем и Анкарой

В четверг премьер-министр Турции Ахмет Давутоглу принял делегацию Регионального правительства Курдистана во главе с премьер-министром Нечирваном Барзани. Собеседники обсудили отношения между Курдистаном и Турцией, подчеркнув необходимость дальнейшего развития и укрепления двусторонних связей, в частности, в области энергетики и торговли. Война против террористической организации "Исламское государство", роль сил пешмерга и отношения между Эрбилем и Багдадом также обсуждались во время этой встречи.

Премьер-министра Барзани сопровождали его заместитель Кубад Талабани, министр природных ресурсов Ашти Хаврами, министр планирования Али Синди и министр финансов и экономики Ребаз Мухаммед.

США: Иракская армия весной начнет наступление на Мосул

Иракская армия не позднее мая текущего года начнет наступление на Мосул. По данным США, в этой операции, направленной против боевиков "Исламского государства", будут участвовать до 25 тысяч военнослужащих.

Вооруженные силы Ирака, в соответствии с планами министерства обороны США, весной должны начать наступление на город Мосул на севере страны, захваченный радикальной группировкой "Ислам-

ское государство" (ИГ). Операция начнется в апреле либо мае, заявил представитель Центрального командования США в регионе). По его словам, более поздние сроки не подходят в связи с началом Рамада-

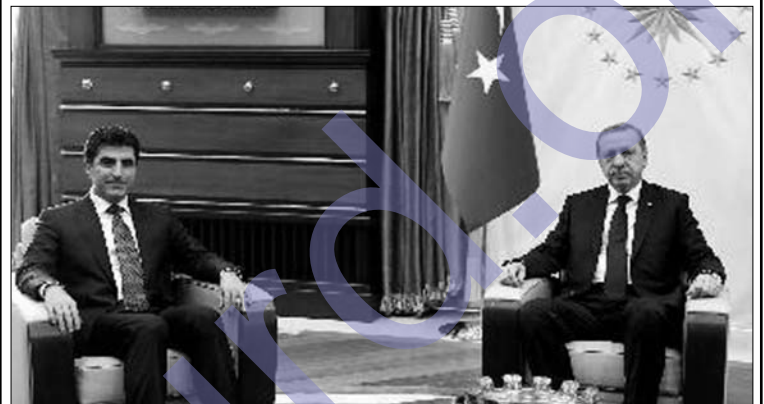

на священного праздника мусульман. "Кроме того, предстоит принять много подготовительных мер", - приводит слова американского военного агентства AFP. В наступлении примут участие до 25 тысяч иракских военнослужащих а также курдские вооруженные формирования, отмечает агентство Reuters. Пока не ясно, будут ли участвовать в этой операции американские военные советники, призванные координировать воздушные удары. В настоящее время в Мосуле, захваченном джихадистами в июне 2014 года, находятся от 1000 до 2000 боевиков ИГ. kurdistan.ru

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Премьер-министр Барзани и президент Эрдоган обсудили последние события в регионе

Президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган в четверг принял в Анкаре премьер-министра Регионального правительства Курдистана (КРГ) Нечирвана Барзани и сопровождающую его делегацию. Собеседники обсудили последние события в регионе, войну против террористической организации

"Исламское государство" (ИГ) и соглашение, достигнутое в декабре прошлого года между КРГ и федеральным правительством Ирака касательно экспорта нефти и бюджетных вопросов. Стороны также подчеркнули важность продолжения сотрудничества в области энергетики, торговли и в других областях, представляющих взаимный интерес. В ходе встречи премьер-министр Барзани подчеркнул важность продолжения мирного процесса и решения курдского вопроса в Турции, заявив, что Региональное правительство Курдистана готово предпринять любые меры, необходимые для обеспечения их успеха. Он добавил, что мирный процесс принесет в регион прогресс, реконструкцию и стабильность.

Pîrozbahî

-Rojnameger û Nivîskarê Kurd ê navdar SALIHÊ KEVIRBIRÎ ji bo karê pirsaleyî ku di hêla pêşdeçûyîna têkilî û pevgerîdana di navbera kurdên welatên Sovyetistana berê, bi taybetî, di navbera Kurdên Qazakistanê, Qirgîzistanê û welatê din, di warê çandî, hunerî û civakî de kar û xebata hêja û girîng dîke. Bona wê jî Kurdên Qazakistanê û Qirgîzistanê, emekê kekê SALIHÊ KEVIRBIRÎ pir qîran nîrxandin û bi Xelata Hurmetnameya Şerefê rewakirin.

-Bona wê jî Rêdaksiya rojnama "DIPLOMAT"-ê û komala Yekîtiya Civata Kurdên Azerbaycanê Xelatkirina Rojnameger û Nivîskarê Kurd ê navdar SALIHÊ KEVIRBIRÎ bi dil Pîroz dikin û li jîyanê jêra serkeftinê dixwazin.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbir:
Ramiz Qərib
Müxbirlər:
Pərviz Laçınlı
Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə
S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnisan: Bakı 40, soyaq
S.Mehmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку 40, улица
С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyiğlib səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/n 438010000
Sifariş: 1500